

SoftwareBus

Second Life
Vooruitblik MegaCompUfair
Vergane glorie of gouden trio?
Plezier met smartphone-fotografie
Printerleed: obstipatie en genezing
TiPisch Rhino - Windows 10 installeren

2015 **4**

hcc!CompUsers
systemen en applicaties

Officieel orgaan van **hcc!CompUsers** interessegroep

Inhoud

- 1 Voorpagina
- 2 Bij de voorplaat
- 2 Voorwoord
Frans Dijkhoff
- 3 Een paar juweeltjes
Ruud Uphoff
- 4 MegaCompUfair op 26 september
René Suiker
- 6 Plezier met smartphone-fotografie
Isja Nederbragt
- 11 Review Magix Fastcut
Erhard Braas
- 12 TiPisch Rhino - Win 10 installeren
Rein de Jong
- 16 TiPisch Rhino - Win 10 activatie
Rein de Jong
- 18 GigaHits 2015-4
Henk van Andel
- 19 TiPisch Rhino - Vrije spellen
Ruud Uphoff
- 21 Colofon
- 22 Windows 10 automatische update
Rein de Jong
- 24 Printerleed en de genezing
Wessel Sijl
- 26 Second Life
René Suiker
- 28 Vergane glorie of gouden trio
André Reinink
- 30 Het jaar van Linux op de desktop
Hans Lunsing
- 32 Tablets, deel II: Android
Hein van Dijk

Bij de voorplaat

HCC maakt serieus werk van de ondersteuning dóór leden áán leden. Daartoe is begonnen met instructiebijeenkomsten over de nieuwe mogelijkheden: de overstap of upgrade naar Windows 10. De bijeenkomsten worden zeer druk bezocht.

Editor gevraagd

Ben je goed in taal en houd je ervan geschreven teksten te redigeren? De redactie zoekt een eindredacteur die in teamverband wil meewerken aan de samenstelling van de SoftwareBus. Interesse?

Schrijf naar redactie@compusers.nl

Voorwoord

Als ik dit begin te schrijven is het begin augustus. De uitrol van de Windows 10-upgrade is gestart. Omdat ik, naast mijn secretariatswerk, voor iedere bijeenkomst van CompUsers zorg dat de workshop-laptops up-to-date zijn, ben ik alvast met de upgrade begonnen. Normaliter prepareer ik een laptop thuis, daarna maak ik daarvan een systeemkopie op drie externe harddisks en op de vrijdagmiddag voor de bijeenkomst zet ik die systeemkopie op de overige twaalf laptops, zodat we op onze bijeenkomst dertien identieke machines hebben staan. Op de laptops wordt dan nog een legale licentiecode ingevoerd. Deze procedure is betrekkelijk eenvoudig en is in circa drie uurtjes klaar, terwijl je er niet de hele tijd bij hoeft te blijven, dus is er ook nog tijd over om de laptopzaal en de lezingruimtes in te richten.

Maar nu, voor deze upgrade, heb ik toch maar even Rein de Jong, een van onze Windowsspecialisten, geraadpleegd. En wat bleek: om over te gaan van een legale Windowsversie naar de legale Windows 10-versie, moet de update op iedere laptop of pc apart worden uitgevoerd, dit omdat tijdens de upgrade een nieuwe Windows 10-licentiecode wordt gegenereerd.

Dus op 29 juli ben ik gestart; natuurlijk had ik me al aangemeld via het icoontje in de taakbalk. En met wat surfen op het net ontdekte ik dat ik niet hoefde te wachten tot Microsoft aangaf dat ik de upgrade kon binnenhalen, maar dat je met een handig tooltje van <https://www.microsoft.com/en-us/software-download/windows10> die update kunt forceren. Zo gezegd, zo gedaan; met dit tooltje een USB-stick gemaakt voor de Windows 10-versie 64 bits. En daarna de laptop met de USB-stick gestart. Na zo'n tweeëneenhalfuur was de laptop gereed.

Op advies van Rein nu meteen de nieuwe Windows 10-licentiecode veiliggesteld met een tooltje van <https://www.magicaljellybean.com/keyfinder> en klaar was 'Frans'. Nu moeten we deze grap alleen nog twaalf keer herhalen op de vrijdag voor onze bijeenkomst en dat zal wel wat meer tijd kosten dan de normale drie uurtjes, maar dan zijn we ook klaar voor de toekomst! Voor de volgende bijeenkomst kan dan de beproefde methode met een systeemkopie worden herhaald, omdat we dan weer beschikken over alle dertien legale Windows 10-licentiecodes.

Onze MegaCompUfair van zaterdag 26 september zal helemaal in het teken staan van Windows 10. Een aantal specialisten kan u alles vertellen over de upgrade en kan u ook helpen met het oplossen van installatieproblemen. Daarom nodigen we u hierbij van harte uit om deze CompUfair te bezoeken. Indien u een workshop bezoekt, kunt u ook kennis maken met onze Windows 10-laptops. De moraal van dit verhaal: mocht u nu alvast gaan upgraden, stel in ieder geval altijd uw nieuw gegenereerde licentiecode veilig, zodat u later niet voor problemen komt te staan mocht u onverhoopt Windows 10 opnieuw moeten installeren. Met die legale licentiecode kunt u te allen tijde een schone installatie bewerkstelligen.

Frans Dijkhoff,
Secretaris

Je wilt ook wel eens iets schrijven in de SoftwareBus? Dat kan. Graag zelfs!
Wil je uitsluitend redigeren? Dat kan ook!

Neem contact op met:
redactie@compusers.nl

Sluitingsdatum volgend nummer:
8 oktober 2015

● Een paar juweeltjes ●

Ruud Uphoff

Voor sommige kleine, of voor jou misschien grote ergernisjes onder Windows, bestaan meestal gratis oplossingen. Kleine hulpprogrammatjes die het leven van de gebruiker veraangenamen. En dan kijk ik vooral naar hulpjes waarover echt is nagedacht. Voor Windows 7 en Windows 8.x.

Corrigeer Caps Lock en blokkeer 'insert'

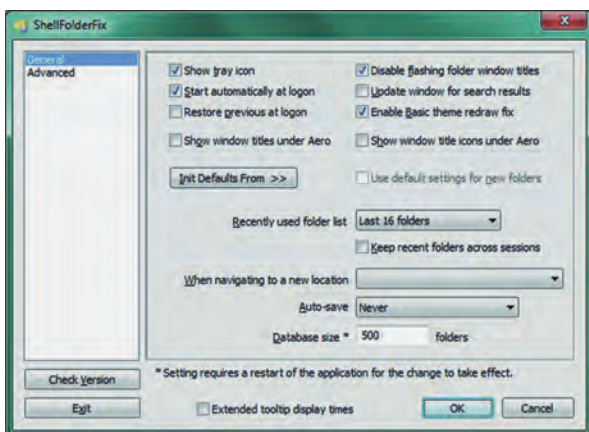
Het is eigenlijk een ontwerpfout in Windows. Op de klassieke schrijfmachine werkte dat beter, want daar deed je wat de naam al zei: de hoofdlettertoets vastzetten. Je moest dan de hoofdlettertoets (Shift) wel eerst indrukken voor je 'm kon vastzetten; zo, en niet anders, hoort het. Ik zoek dus geen hulpje dat Caps Lock blokkeert, want die wil ik gewoon kunnen gebruiken. Maar die toets moet alleen werken als al voor Shift is gekozen.

Ik werk altijd uitsluitend in de werkwijze 'invoegen'. Doe je dat niet, dan raak je per ongeluk die toets 'Insert' aan en dan ben je weer ongewild een goed stuk tekst aan het verzieken. Wat moet er dus gebeuren? Nee, in Word niks! Nee, niet die toets blokkeren want in veel software heeft ie een andere functie. Wat er moet gebeuren, is de modus 'overschrijven' een virtuele rotschop geven alsof ie nooit heeft bestaan. En vooral hier zijn er foute oplossingen bij de vleet verkrijgbaar.

Maar het perfecte progje heet CapsUnlock. De modus invoegen bestaat dan niet meer, zonder dat het met zijn ongewilde vingertjes aan die toets rommelt. En de Caps Lock schakelt de Shiftmodus altijd alleen nog maar uit, tenzij je ook de Shift ingedrukt houdt. Net als op de oude schijfmachine! <http://www.brainsystems.com/capsunlock>

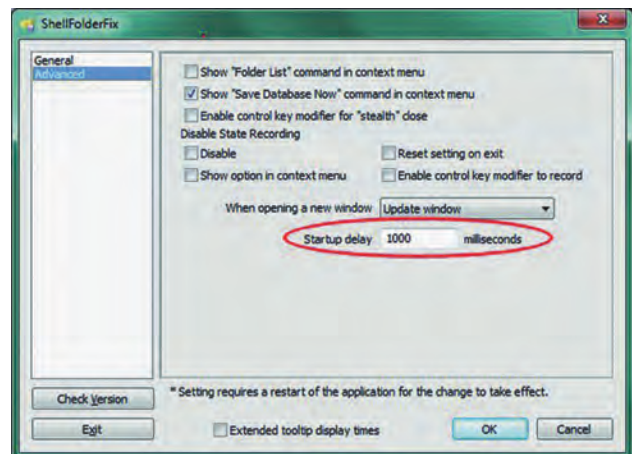
Microsoft sloopt jouw Windows

Iets waar die respectarme club goed in is: het slopen van je favoriete voorzieningen uit een nieuwe versie van Windows. Mijn ergernis nummer één is het niet onthouden van de instellingen van elk venster. Wie van Windows XP afkomt baalt daar soms stevig van. Een handig brokje freeware is dan 'ShellFolderFix', die ook nog eens de mogelijkheid biedt de locaties van je bureaubladpictogrammen vast te leggen.

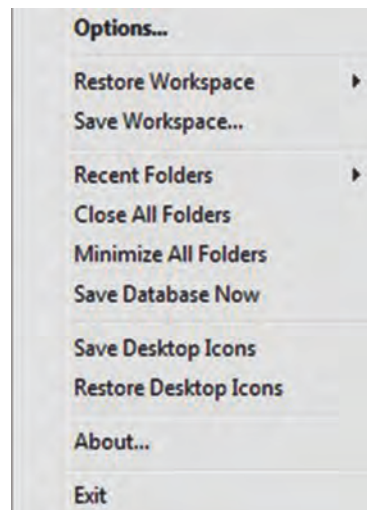

Afbeelding 1

Na installatie moet je even de zaak naar je hand zetten. Aanbevolen instellingen: zie in de afbeeldingen 1 en 2, waarbij de rood omcirkelde instelling in afbeelding 2 heel belangrijk is, anders werkt de zaak niet naar behoren.

Afbeelding 2

Afbeelding 3

Klik met de rechtermuisknop op het pictogrammetje van ShellFolderFix naast de klok, om het menuutje van afbeelding 3 te krijgen. Je ziet daar ook de mogelijkheid om de posities van je bureaubladpictogrammen op te slaan en weer terug te zetten als ze door elkaar geraakt zijn.

Download-locatie: <http://www.shellfolderfix.en.lo4d.com/>

Geef mijn muiscursors terug!

Al sinds Windows NT 4.0 gebruik ik een van de twee 3D muispijltjes. En jawel, dat mag niet meer in Windows 7 en later. Je kunt ze echter heel simpel uit Windows XP overzetten. Geen klusje voor beginners vanwege de registersleutel die moet worden toegevoegd. Pluk het maar van mijn site: <http://www.ruphoff.nl/files/3dmous.zip> en lees eerst het tekstbestandje.

Netwerkindicator gezocht

Tot en met Vista zag je naast de klok twee mini-monitors die je lieten zien dat er inkomende of uitgaande netwerkactiviteit was. Ook dat is gevallen onder de sloophamer van Windows 7, maar gelukkig is er ook daarvoor een oplossing als freeware:

<http://www.itsamples.com/network-activity-indicator.html>

● MegaCompUfair op 26 september ●

René Suiker

Zoals de vaste lezers ondertussen wel weten, organiseert CompUsers drie keer per jaar een bijeenkomst in De Bilt. We noemen dat de CompUfair waarbij traditiegetrouw de schrijfwijze met cursief en hoofdlettergebruik is voorgescreven. Ik ben daar niet zo'n held in maar ik probeer het toch altijd wel. Twee keer per jaar (in februari en april) doen we dat 'gewoon', één keer per jaar (september) pakken we groots uit en noemen we dat dan de MegaCompUfair.

En nu u dit onder ogen krijgt is het intussen september en staat dit dus te gebeuren. En wel op zaterdag 26 september 2015, waarbij u welkom bent van 10:00 - 16:00 uur.

Zoals gebruikelijk verwijs ik voor de laatste stand van zaken naar onze website www.CompUsers.nl maar we zullen in dit artikel alvast een boekje open doen over onze plannen. En we stoppen niet voor niets 'Mega' in onze aankondiging: het belooft een MegaEvent te worden. Een uitgebreid programma, met onder meer de Testbank, veel van onze HCC-zuster-groeperingen en een koopjesmarkt. Kortom, een beetje zoals u zich misschien de HCC-dagen wel voorstelt.

Koopjesmarkt

Maar bij CompUsers is volgens traditie de toegang gratis en zelfs het parkeren kan nog steeds voor niets. De locatie is het vrouwelijke Cultureel & Vergader Centrum H.F. Witte in De Bilt. Op onze website vindt u ook een verwijzing naar de routeplanner en informatie over hoe daar te komen als u met openbaar vervoer reist.

De zalen

We hebben het hele centrum afgehuurd. Nog steeds geen omvang van het jaarbeurscentrum, maar er is voldoende te doen. Zoals gebruikelijk als wij Mega uitpakken is de sportzaal ook weer door ons in gebruik, hier vinden de demonstraties van onze Platforms plaats, alsmede van onze HCC-zusterinteressesgroepen. Behalve dan de interessegroep modelbaanautomatisering, want die krijgt een eigen zaal, zodat ze flink wat banen kunnen opstellen. Ook is er in de sporthal ruimte voor enkele verkoopstands. Ook vindt u er natuurlijk de informatie-balie en, last but not least, uw eigen redactie.

De Colenberghzaal I, bij onze gewone bijeenkomsten de 'grote zaal', is ingericht als installatieruimte. Hier kunt u hulp krijgen bij het installeren van Windows 10; er is ruimte voor het testen van apparatuur die is aangekocht (maar ook van huis meegebrachte spullen kunnen getest worden) en er is veel demonstratieruimte voor ons Domotica Platform.

Domoticaplatform

Naar het zich laat aanzien zal hier het bedrijf Athom demonstraties van Homey-apparatuur verzorgen, waarmee uw huis slim(mer) gemaakt kan worden.

De Colenberghzaal II is weer een lezingenzaal, waar veel mensen in kunnen. Het zal u niet verbazen dat we hier vooral op Windows 10 ingaan, maar de hiervoor genoemde Homey komt hier ook aan de orde; zie elders het programma. De Statenkamer is voor de modelbanen. In de Over de Vechtzaal vinden ook lezingen plaats en al is de zaal kleiner, de onderwerpen die besproken zullen worden zijn zeker zo interessant. En dan hebben we de Jagtkamer, waar weer de nodige workshops worden gehouden. Niet alleen door CompUsers, maar ook door de SeniorenAcademie. Straks meer. En, het wordt intussen traditie, de Oostbroeckzaal, bij de ingang rechts, is ingericht als muziekzaal. Hier kunnen de groepen en Platforms die zich met muziek bezig houden zich helemaal uitleven.

HCC dagen

Zoals ik al zei, HCC-dagen. De MegaCompUfair is weliswaar een CompUsers-evenement, maar alle interessegroepen van de HCC zijn in principe uitgenodigd. Bij het ter perse gaan is de laatste stand nog niet per se de eindstand, maar er zullen vele groeperingen verschijnen, waaronder onze vaste gasten 'Postzegels' en 'Genealogie', en we rekenen ook op de 'Apple', 'Basic', 'Forth' en nog veel meer interessegroepen.

Basic en Genealogie

En natuurlijk de 'Modelbaanautomatisering', die een hele zaal ter beschikking krijgt. Verder is er ook een heus

HCC!PromotieTeam aanwezig, dat ook nog eens lezingen verzorgt.

En dan hebben we het nog niet over de koopjes. Op dit moment weten we niet precies wie er komen, maar traditioneel zijn er altijd tegen heel scherpe prijzen boeken, tijdschriften, programma's, inkt en papier te koop en daarnaast de nodige accessoires voor de computerhobby. Er is weer een heleboel te zien en te beleven. Mocht u de weg kwijtraken in al deze drukte, dan is er altijd de rust van onze informatiebalie. Hoewel de aanwas van nieuwe Discware wat achterloopt, ligt er vast wel iets van uw gading in de schappen.

Programma

Zoals aangegeven, er zijn workshops en lezingen, zoals u van ons gewend bent. In dit artikel treft u het volledige overzicht aan zoals dat nu bekend is. Voor de laatste stand van zaken raden wij u aan om de website www.compusers.nl nog te bekijken, zeker als u voornemens bent voor een specifieke lezing of workshop naar De Bilt af te reizen, want wijzigingen op het programma blijven altijd mogelijk. En voor de eventuele gevolgen van afzeggingen kunnen we uiteraard niet verantwoordelijk worden gesteld. Al met al een dagvullend programma.

Muziek

Deze keer eens speciale aandacht voor onze muzikale deelnemers, want het is niet alleen maar demonstratie, er worden ook in de muziekzaal lezingen verzorgd. Het Platform pakt echt uit en verdient deze keer wel bijzondere aandacht. Pieter neemt zijn Yamaha Tyros 5 met 76 toetsen mee en laat de nieuwe samples horen die door Yamaha opnieuw voor de 5-serie zijn gesampled. Met de Tyros 5 heeft Yamaha het ultieme performance-keyboard vervaardigd, met buitengewone geluiden, verbeterde DSP-effecten en begeleidingsstijlen, die zo echt klinken dat het lijkt of u de beste musici ter wereld in uw begeleidingsband hebt.

Pieter van Hof aan de toetsen

Ronald neemt zijn Yamaha windwood-player en een 'gewone' altsax mee om met het programma Band-in-a-Box te demonstreren hoe je in je eentje met begeleiding van een combo heerlijk muziek kunt maken. 'Gewone' tussen aanhalingstekens, want in al dit digitale geweld zou je onderhand vergeten dat er ook analoge muziekinstrumenten zijn. En met de combinatie kan je zeker ook Kunst maken. Rien neemt zijn Variax-gitaar mee, die je kunt programmeren. Daarnaast een eenvoudige gitaar-naar-midi-omzetter en wat aanverwante Synth-tools. Wie weet krijgen we het wel gekoppeld aan Magix. Leon demonstreert een aantal muzieksoftwarepakketten waar

onder het nieuwe vlaggenschip van Cakewalk 'Sonar Platinum', MAGIX Samplitude Music Studio 2015, de nieuwe Reaper 5 (net uitgebracht) en Music Creator 7. Hij beantwoordt de vragen die men heeft op het gebied van het aanschaffen van budgetsoftware en hardware om muziek te maken. Daarnaast demonstreert hij hoe via controllers de muzieksoftware en virtuele instrumenten aangestuurd kunnen worden.

Daarnaast verzorgt Leon Braam ook een lezing in de zaal: Een homestudio voor iedereen!

Heb je altijd al muziek willen componeren op je computer, maar was je bang om te beginnen vanwege de kosten of de moeilijkheidsgraad? Nu is het je kans! Leon maakt je op gemakkelijke manier wegwijs in de wereld van digitale muziek. Hij gaat in op benodigde hardware en software. Tevens laat hij aan de hand van echte composities zien hoe de opbouw en bewerking van een lied geschiedt. Uw muziekcompositie verspreiden of verkopen op het internet? Ook daar heeft hij een antwoord op. Mis deze kans niet. Zowel muzikanten als niet-muzikanten hebben baat bij deze lezing!

Ruud geeft informatie over de onderstaande programma's: Band-In-A-Box 2015 en RealBand 2015 met de nieuwste styles en realtracks en hij zal Sonar Cakewalk VS (geleverd bij de Sonar VS-100) in een Windows 7-omgeving laten zien.

Ton: Opstelling met Ubuntu Studio, waarin de diverse muziekprogramma's worden gedemonstreerd. Ton demonstreert hoe MIDI en audio werkt bij Ubuntu Studio en ook waar de beginner zoal op moet letten om een snelle start te maken. Ook laat Ton zien dat het mogelijk is om Windows-muziekprogramma's onder Ubuntu Studio te gebruiken. Daarnaast verzorgt Ton Valkenburgh ook een lezing in de zaal: Ubuntu Studio voor de musicus

Na een korte introductie over de verschillen tussen Windows en Ubuntu laat Ton zien dat Ubuntu Studio - een speciale multimediasversie van Ubuntu - interessante muzikale mogelijkheden biedt. Extra aandacht wordt in de lezing besteed aan het configureren van Audio en MIDI in Ubuntu; dat zit toch wel iets anders in elkaar dan je bij Windows gewend bent. Misschien lastiger, maar wel met meer mogelijkheden. Aan het eind wordt live gedemonstreerd hoe je MIDI-sequencer-programma's kunt verbinden met Synthesizerprogramma's. Na afloop heb je de basisinformatie om te bepalen of Ubuntu Studio een goede vervanger zou zijn voor Windows 10.

Ten slotte

Met alle specifieke aandacht deze keer wat weinig woorden over onze andere Platforms, zoals Linux, Muziek, DigiFoto enz. De ruimte is wat beperkt in de SoftwareBus, omdat we ook graag veel inhoudelijke verhalen willen plaatsen. Maar ook zij zijn van de partij en knopen graag een gesprek met u aan over hun specifieke aandachtsgebieden. Meestal krijgt u direct antwoord op uw prangende vragen, soms wordt u alleen in de goede richting gewezen, maar altijd wordt u geholpen. Al met al hopen we weer een uitgebreid, interessant en leerzaam programma te hebben samengesteld. En daarnaast is het ook gewoon heel leuk om over de beurs te wandelen en elkaar weer eens te spreken. Vaak wordt het belang van dit soort contacten wat overschaduwd door alle inhoudelijke zaken die aan de orde zijn, maar het is ook gewoon heel leuk om met gelijkgezinden, bijvoorbeeld iemand met dezelfde hobby, eens gezellig een praatje te maken, onder het genot van een kopje koffie of een ander drankje, al dan niet voorzien van een hapje. Ook daarin kan worden voorzien, want er is een grote centrale hal en de horecaprijzen zijn zeer beslist schappelijk te noemen.

Als u al vaker onze bijeenkomsten bezocht, dan weet u precies wat ik hier bedoel. Maar voor hen die nog nooit kwamen, je hebt hier een geweldig dagje uit, met aandacht voor alle facetten van de interessante computerhobby en je ontmoet mensen van diverse pluimage.

En nogmaals, centraal in het land, gratis toegang, gratis parkeren, schappelijke horecaprijzen, waar vind je dat nog, een dagje uit voor zo'n bescheiden budget?

● Plezier met smartphone-fotografie ●

Isja Nederbragt

Smartphone-fotografie wil zeggen dat je foto's maakt met een smartphone en ze ook op de smartphone bewerkt. Een tablet mag ook, die werkt op dezelfde wijze, met dezelfde apps, maar heeft een groter scherm. In dit artikel ga ik uitgebreid in op het hoe en wat van de smartphone-fotografie.

Ik heb zelf een iPad en inmiddels ook een iPhone tot mijn beschikking. Maar er is ook een Samsung-tablet in huis. Waar dat van belang is kan ik dus onderscheid maken tussen de besturingssystemen iOS en Android, want die werken niet op dezelfde manier. Ook is er verschil tussen de diverse versies van de besturingssystemen en de versies van de apps. Het is onbegonnen werk dat allemaal uit te zoeken en te beschrijven. Daarover echter niet lang getreurd, veel werkt gelukkig intuïtief.

Hoe is het zo gekomen?

Ik ben begonnen, in het begin van de jaren 2000, met het leren werken met het fotobewerkingsprogramma de GIMP. Geleidelijk aan kwam het accent meer te liggen op het fotograferen, waarbij het omgaan met de GIMP (en later Photoshop) een ondergeschikte rol gingen spelen. Het ging - en gaat me nog steeds - om de foto's. Maar ook in mijn manier van fotograferen is verandering ontstaan. Het doel is niet alleen technisch goede en mooie foto's maken, ik leg ook steeds meer nadruk op expressie. Foto's moeten een emotie, gevoel, ervaring laten zien en mogen - als 't dat doel dient - daarbij gemanipuleerd worden. Tot nu toe deed ik dat op mijn computer. Totdat ...

Ik woonde een lezing bij van een fotograaf die alles op zijn iPhone (en iPad) doet. En wat ik zag, dat was Photo-Art! Prachtig. Dat wilde ik ook. Ik was verkocht.

Vintage

Vakantie in Wales. De auto stond elders. Is via selectie en lagen aanbracht (Leonardo), Vintagefilter toegepast en ten slotte een lijst toegevoegd (Snapseed). Derhalve een nieuwe iPad gekocht - de oude was toch aan vervanging toe. En toen fotograferen met de iPad toch wel onhandig bleek, heb ik een iPhone gekocht. Mijn oude mobieltje was ook aan vervanging toe. En dat gold eveneens voor mijn kleine Canon G9. En dus fotografeer ik nu (naast natuurlijk met mijn uitmuntende Canon 5D) met de iPhone en ik bewerk

de foto's, i.v.m. een groter scherm, vooral op de iPad. Dat ik ook met de iPhone kan telefoneren is bijzaak, want dat doe ik toch niet zoveel. Er ging een wereld voor me open, een wereld met frustraties, vol mogelijkheden en ongekende resultaten.

Eerst de frustraties

Ik kwam in een nieuwe wereld terecht. Die van smartphones, tablets, foto-apps, gadgets, en een heel andere manier van werken, soms frustrerend genoeg. Omdat ik de apps die ik wilde hebben niet kon vinden in de app-store, zo zitten ze soms in de iTunes store (!), of je moet ze via Google eerst zoeken en dan in de juiste website aanklikken. Frustraties door problemen met het terugvinden van de foto's in de Windows Verkenner. Frustraties omdat ik foto's vanuit de Filmrol naar een ander album verplaatste en de originele naar de prullenbak, maar ze daarna ook kwijt was in het betreffende album. En vooral frustraties omdat de batterij van de iPhone/iPad zo veel sneller leeg is - binnen één dag al - dan mijn fotocamera die het wel drie dagen volhoudt. Dus is een mobiele oplader (powerbank) nodig. Met weer een andere aansluiting, dus weer een ander snoer. Ik heb ooit een oplader van HCC!CompUsers gekregen, maar die is niet sterk genoeg voor een tablet. Wel voor een smartphone. En hoe synchroniseer je al die apparaten, automatisch of met de hand? Ook weer iets wat uitgezocht moet worden, vooral omdat de besturingssystemen iOS en Windows niet overeenkomen. En vooral lastig is dat ik veel van het geleerde van de afgelopen jaren moest loslaten. Want fotograferen met de iPhone is iets anders dan met de spiegelreflex. Het motto daarbij is: niet denken, maar doen. Dus je werkt sneller, meer intuïtief. En je hebt daardoor de iPhone in een oogwenk vol met foto's.

Het is heel, heel leuk

Het lijkt een droevig verhaal, al die frustraties. Maar dat is het absoluut niet. Het is nieuw, modern, anders, een nieuwe uitdaging. En de foto-apps kun je heerlijk onderuitgezakt in

Zomaar wat gedaan. Lichte achtergrond laat de donkere filters zien (Repix).

een luie stoel, met een borrel naast je en de poes op schoot uitproberen. Gewoon een foto maken of kiezen en met de app aan de slag, zien wat er van komt. Bevalt het, dan sla je het resultaat op. Bevalt het niet, dan ga je door of je wist de foto. Veel ontspannender dan achter de pc.

Is het eindresultaat naar je zin en wil je dit printen, dan gaat dat - al of niet draadloos - het beste via de computer. Heb je te weinig pixels om een grote print te maken, dan maak je er toch gewoon pixels bij?

En wat het oplevert? Fantastische afbeeldingen, Photo-Art. En veel plezier!

Opslaan van fotobestanden

De iPad en iPhone slaan gemaakte foto's op in het Album Filmrol, op een Android-tablet worden de afbeeldingen opgeslagen in de map Afbeeldingen. Diverse apps maken echter een eigen album aan waarin ze de foto's opslaan. Sommige apps geven bij het opslaan een keus tussen opslaan of versturen naar sociale media. Ook is er in een aantal apps keuze met welke extensie en in welke resolutie je de foto wilt opslaan. Snapseed op iOS geeft bij opslag de keus of je de origineel bewerkte foto wilt opslaan of een kopie daarvan of dat je wilt exporteren. Bij de eerste twee opties vind je de foto terug in het album Snapseed, bij de laatste wordt de foto ook in het album Filmrol opgeslagen (en is daardoor herkenbaar in de Windows Verkenner).

Snapseed op Android doet het anders. Die slaat de foto op als jpg in zijn eigen album, dat je later in bestandsbeheer terugvindt.

Android (althans de Samsung die ik ter beschikking heb) slaat afbeeldingen op in de map Afbeeldingen of Galerij. Daar vind je ze terug. Maar ze worden ook in andere mappen opgeslagen, als DCIM (bevat weer subdirectory's als Camera en Aviary), Pictures (waarin de screenshots terecht komen), en Studio (met bewerkte foto's).

Bij iOS-apparaten kan je zelf een nieuw album aanmaken en daarheen foto's verplaatsen. Het origineel blijft in het album Filmrol staan. Verwijder je de originele foto, dan verdwijnt de foto ook uit het nieuwe album. Tenminste, zo verging het mij. Kennelijk wordt er alleen een link gemaakt naar het nieuw album. Goed om te weten.

Van smartphone/tablet naar pc en vice versa

In de Windows Verkenner wordt de tablet of smartphone als camera herkend. De tablet moet daarvoor wel aangesloten zijn en aan staan. Je kunt de foto's dan verplaatsen naar de gewenste map op de pc. Een aantal fotobewerkingsprogramma's herkent de tablet of smartphone eveneens als camera. Je kunt dan de foto's importeren op de pc en/of in dat programma en in de gewenste map zetten.

Android is hierin makkelijker, omdat het mappen aanmaakt met een herkenbare naam. iOS gooit wat letters en cijfers bij elkaar. Omgekeerd kan je natuurlijk ook foto's van elders op de tablet zetten, via een SD-schijfje (voor iOS heb je daarvoor een aparte adapter nodig) of via bestandsbeheer van de pc.

Aansluiting van tablet naar Verkenner (op de pc). Links de bestanden van de Android, rechts van de iOS. De Android doet het transparanter!

Voor dat laatste moet je voor iOS iTunes gebruiken. Je maakt daarvoor eerst een map aan met daarin de foto's die je op de iPad of iPhone wilt zetten, die importeer je op de gebruikelijke wijze en je synchroniseert.

Erg makkelijk is het allemaal niet, niet per soort apparaat en zeker niet als je enerzijds iOS-apparaten gebruikt, anderzijds Windows op de pc. De gebruiksaanwijzingen zijn dan ook door mij veelvuldig geraadpleegd en ik heb regelmatig geëxperimenteerd. Misschien is synchroniseren via de Cloud eenvoudiger?

De prullenbak

De opslagruimte op een tablet/smartphone is niet eindeloos groot. Ook de opslagruimte in een app als Leonardo is niet onbeperkt. En omdat je al snel veel foto's maakt of bewerkt kan dat ruimteproblemen opleveren.

Dus zit er niets anders op dan te schonen, in Foto's (iOS), Galerij (Android) of in de app zelf (Leonardo).

Bij iOS plaatst het programma Foto's de gewiste foto's in het album 'Onlangs Verwijderd'. De foto's blijven daar een maand in staan (dit staat keurig vermeld in het album, en ook hoe lang de foto's nog blijven staan) en ze blijven daardoor ruimte in beslag nemen. Na een maand worden ze definitief verwijderd. Dus als je een grote opruiming moet houden, dan moet je ook het album 'Onlangs Verwijderd' leegmaken. Overigens is het op de pc en Android natuurlijk niet anders: de prullenbak neemt ook daar ruimte in.

Over foto-applicaties

Foto-apps werken erg intuïtief. Er zijn maar een paar mogelijkheden: op een knop tikken, horizontaal of verticaal vegen of knijpbeweging. Vaak zit er een gebruiksaanwijzing ergens in de app, meestal in het Engels, of via internet. Er zijn apps beschikbaar voor zowel iOS als Android of alleen voor één van de twee. Er zijn gratis apps (vaak met reclame erin) en te betalen apps (zonder reclame). Je kunt de apps ook indelen naar hun hoofdfunctie. Helaas staat bij de beschrijving in de store niet altijd even duidelijk wat die app kan. Ik ben er dan ook voor een deel door 'trial and error' achter gekomen wat ze doen. Je kunt ook beginnen met de gratis variant.

Voor een app betalen hoeft je voor de prijs nauwelijks te laten en je bent af van al die reclame. De meeste apps kosten rond de twee tot drie euro, de duurste vijf euro. Ik heb er vijftig euro voor gereserveerd en die zijn nog niet op. Ben je eenmaal bezig, dan is regelmatig opslaan van de bewerkte foto aan te raden, want vaak kan je niet terug. Wil je een effect dat niet in de app zit, dan sla je de foto op en ga je in een andere app verder. Vergeet overigens niet naderhand een deel van de tussenstappen die je hebt opgeslagen te wissen. De opslagruimte zit zó vol.

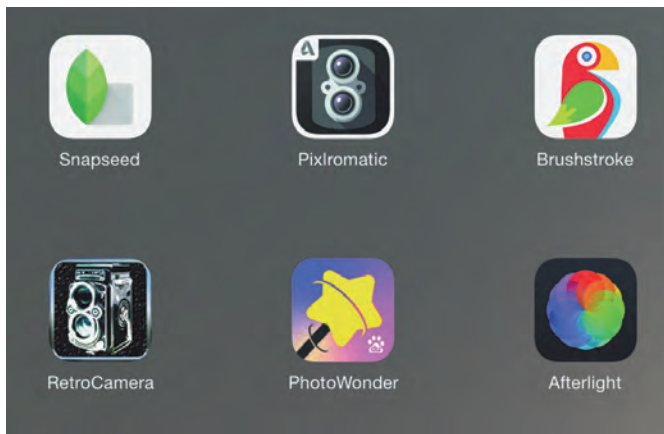
Over de hoeveelheid pixels maak je je niet druk. Daar kan je toch niets aan doen. Hoewel het verstandig is om, als er keus is, met zo groot mogelijke bestanden te werken en zo groot mogelijk op te slaan.

Indeling naar functie van foto-applicaties

Iedere indeling kent zijn beperkingen, onder andere omdat veel apps meerdere mogelijkheden bieden. Een indeling gebruik ikzelf om apps naar functie te groeperen in mappen. Bij iedere functie hieronder noem ik een aantal apps, maar ben daarin niet uitputtend.

1 Camera

Iedere tablet en smartphone heeft een app waarmee je fotografeert. Die is herkenbaar aan het fototoestel-icoon. Er zijn andere camera-apps die bedoeld zijn om te fotograferen

Als je veel foto-apps gebruikt kan het handig zijn ze in groepen onder te brengen.

met iets extra's, bijvoorbeeld instellingen in de camera-app, of filters die toegepast worden tijdens het nemen van een foto. Die filters kunnen allerlei effecten hebben, net als de filters bij de analoge camera. Of ze bootsen de effecten van de diverse filmpjes van vroeger na. Er zijn ook filters die veroudering van een foto tonen. Wil je uitbreiding van het aantal filters in een app, dan kan je die meestal bijkopen vanuit de app. Overigens, kijk maar eens goed of de camera-app van de smartphone ook niet al filters ter beschikking stelt. De camera van mijn iPad heeft geen filters, die van mijn iPhone 6 wel.

Een tip: als je een serie maakt met zo'n filter, gebruik dan wel hetzelfde filter. Dat geeft eenheid aan die serie. Voorbeelden van een camera-app zijn Hipstamatic (iOS), Retro Camera (Android), Camera Zoom FX (Android), Camera + (iOS).

2 Foto's bewerken

De fotobewerkingsprogramma's optimaliseren een afbeelding, net als de programma's op de computer. De tablet en smartphone hebben allemaal een app waarin foto's worden opgeslagen en waarin basisbewerkingen kunnen worden toegepast. Bij iOS gaat dat via het album Filmrol, je opent een foto en klikt op 'wijzig' rechtsboven. Bij Android ga je naar de 'Galerij' en je opent een foto. Even uitproberen hoe alles werkt. Er zijn diverse apps, gratis of te koop, die meer mogelijkheden bieden dan de basisbewerking. Voorbeelden hiervan zijn Photoshop Touch (iOS en Android - helaas niet meer verkrijgbaar sinds mei 2015), Aviary (iOS en Android), Leonardo (iOS), Photo Editor (Android), Filterstorm (iOS) en Photo Studio Pro (Android). Ze werken allemaal net even anders en de ene laat uitgebreidere bewerking toe dan de andere.

3 Filters

Apps met filters maken het mogelijk het filter toe te passen na het maken van de foto. Er zijn filters die door middel van vegen effecten lokaal toepassen (Repix, voor iOS en Android), filters die textuur aan een foto geven, die een foto een oud uiterlijk geven (vintage), beelden als ballonnen, vuurwerk, etc., in de foto aanbrengen en nog veel meer. Er is zelfs een filter dat regen aanbrengt in de foto (Rainy Daze van JixiPix Software). Snapseed (iOS, Android) biedt veel filters, je kunt er ook een foto goed mee bewerken. JixiPix Software heeft vele filters voor iOS en Android, in de appstore staat beschreven wat ze allemaal doen. en wat ze kosten.

4 Blending (en masking)

Blending is het samenvoegen van twee of meer foto's tot één beeld, al dan niet na in een van de foto's een uitsnede gemaakt te hebben door middel van een masker. Deze apps hebben nog al eens alleen deze functie. Leonardo (iOS) heeft de functie blending, maar ook maskers. Superimpose (iOS, Android) werkt met blending en maskers, Photoshop Mix plakt een uitsnede op een achtergrond.

5 Zwart-wit

Veel apps hebben de mogelijkheid om foto's om te zetten naar zwart-wit, vaak via een filter dat ook andere effecten aanbrengt. Dramatic Black and White (iOS, Android) van JixiPix Software heeft het omzetten naar zwart-wit als enige functie.

6 Spiegelen

Er zijn filters die een foto een spiegeleffect geven door de helft van het beeld om te draaien. De mate daarvan is regelbaar. O.a.: Mirrod Picture Reflection (Android), Spark-mode (voorheen Mirrorgram, iOS), Leonardo (iOS)

7 Square

In de begintijd waren de foto's vierkant, nu zijn ze ook liggend of staand. Maar op de sociale media kan je niet altijd een liggende of staande foto plaatsen; die foto wordt dan tot vierkant bewerkt. Wil je dat niet, dan is het mogelijk de foto in een vierkant te plaatsen, zodat ze met een al of niet gekleurde rand in zijn geheel geplaatst worden. Daar heb je speciale apps voor: Squaready Pro (iOS), Square Instant Pic (Android).

8 En nog veel meer

Zoals tekenen, portret verbeteren, HDR, etc.

Een aantal foto-apps

Zoals ik al schreef, er zijn heel veel foto-apps. Er zijn hele goede, er zijn slechte, of de reclame (bij de gratis versie) zit in de weg. Dat merk je in de praktijk. Ik heb er een paar al weer van de iPad afgegooid omdat ik er niets mee kon. Op een aantal apps die ik veel gebruik ga dieper in.

Snapseed

Een gratis app van Google, Nederlands. Er verschijnt regelmatig een update. Er is een versie voor iOS en een voor Android. Het grootste verschil zit in de wijze waarop de app opent en afsluit.

De app opent in Android met een beginscherm waarin je een foto kiest. De eerste keer kun je als voorkeur aangeven of er een standaard map wordt geopend of niet. Bij mij is dat het Album. Kies een foto. Wil je een andere foto, dan kan dat via 'kiezen' links boven.

Bij de iOS-app verschijnt, bij openen van de app, de foto waarmee je eerder hebt afgesloten. Met een klik op 'Openen' linksboven open je een nieuwe foto, waarbij je de vraag krijgt of je echt wilt openen. De oude foto wordt niet opgeslagen als je dat doet.

Er is ook een verschil tussen beide versies in 'opslaan'. Dat doe je door op 'Opslaan' rechtsboven te klikken. Android slaat de foto op en geeft daarvan acte. De foto wordt in de map Snapseed geplaatst en is terug te vinden in de Galerij. Snapseed onder iOS geeft de keuze uit drie mogelijkheden bij opslaan, nl. opslaan (aanpassingen kunnen ongedaan gemaakt worden), kopie opslaan (kan ook ongedaan gemaakt worden) en exporteren (naar jpg, wijzigingen zijn definitief).

De eerste twee worden opgeslagen in het album Snapseed, de laatste ook in de Filmrol. Zodra de foto die je wilt bewerken is ingevoerd in de app, zie je boven en onder de foto een aantal iconen of tekst.

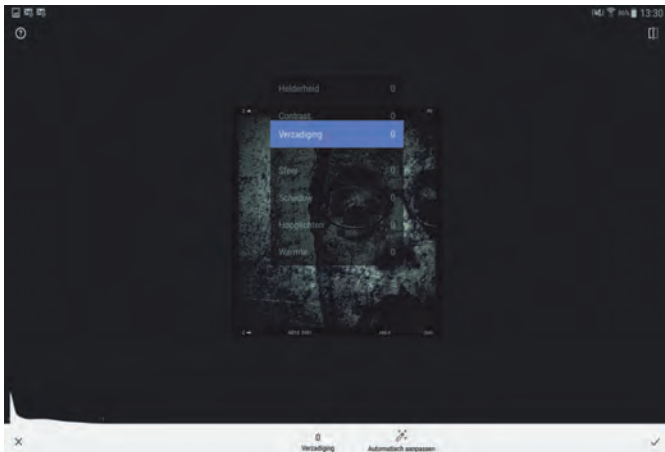
Boven (v.l.n.r.): 'Openen': nieuwe foto openen, de oude fo-

Snapseed in iOS. Android ziet er iets anders uit. In werkelijkheid is het beeld hoger.

to wordt niet opgeslagen; rechts 'opslaan'; een wit vierkantje met een nummer dat de geschiedenis van de bewerkingen weergeeft. Helemaal rechts drie puntjes, daarin een aantal opties.

Onder: links het histogram en rechts een witte knop. Daarmee open je het programma: tools (gereedschappen) en filters. Met tools verbeter je een foto, met filters voeg je effecten toe. Een tik op een ikoon opent de functie. Openen en sluiten spreekt voor zich, kruisje betekent niet toepassen, vinkje betekent toepassen. Zie je rechtsboven een vraagteken, dan wordt daarin de functie van de app uitgelegd: vertikaal vegen opent een submenu met opties waaruit je een keuze maakt. Horizontaal vegen stelt de filtersterkte in. Met het halve vierkantje rechts vergelijk je met de oorspronkelijke foto. Onderaan kies je uit een aantal opties. Denk je dat je vastloopt in de app, dan moet je ergens nog een niveau terug om verder te kunnen (zoeken naar 'sluiten' of een kruisje)

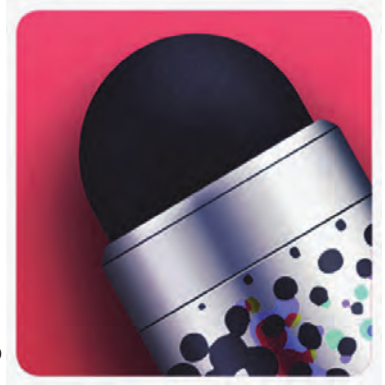
Een geopend filter in Snapseed. De mogelijkheden wisselen per filter. Het blokje boven de foto (menu) open je met een verticale veeg (beeld op Android)

Repix

Een gratis app van Jixipix Software. Er zijn in-app aankopen mogelijk, waardoor je meer functionaliteit krijgt. Het is een eenvoudige app met hele leuke mogelijkheden. Hij is in het Engels, maar dat levert geen problemen op. Repix is vooral bedoeld om lokaal effecten aan te brengen, zoals textuur, glitters, regendruppels en zo. De app opent met een standaard foto en de kernfunctie van de app - de pennen voor lokale toepassing. Je eigen foto open je door links op de drie streepjes te tikken. In dat menu zie je meer mogelijkheden, zoals de JixiPix store en een gebruiksaanwijzing (guide, onderaan in het menu). Via de bovenste optie ga je terug naar de editor. Daarin zie je in één opslag alle mogelijkheden van de app. Met het ronde pijltje ga je terug naar de originele foto of een stap terug in de bewerking. Via het vinkje links sla je de foto op naar de Galerij (Android) of de Camera Roll = filmrol (iOS). Onderaan staan tabletpennen met erop een beeld van de functie. Je ziet vanzelf wat ze doen als je ze toepast. Het effect is lokaal,

met een vingerveeg aan te brengen. Helemaal onderaan (v.l.n.r.): een rondje voor filters voor de hele foto, drie lijntjes voor bewerken. De middelste ikoon, die met het pennetje, opent de reeks pennen voor lokale toepassing, ieder met een eigen effect. Zie je een rood bolletje, dan moet je betalen voor gebruik. Zie je een plusje, dan heeft de pen twee mogelijkheden. Het effect is lokaal, je brengt het aan met een vingerbeweging. Bij Android kan je met de pijlen rechtsboven alles of in stappen ongedaan maken. Bij iOS kan je alleen een stap terug.

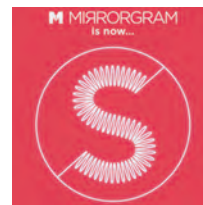
Er is ook een undo'er waarmee je het effect uitveegt (die zit helemaal rechts in de rij pennen). Soms lijkt het dat een functie niet werkt. Dat heeft te maken met achtergrondkleur, sommige werken vooral op donkere, andere vooral op lichte achtergrond.

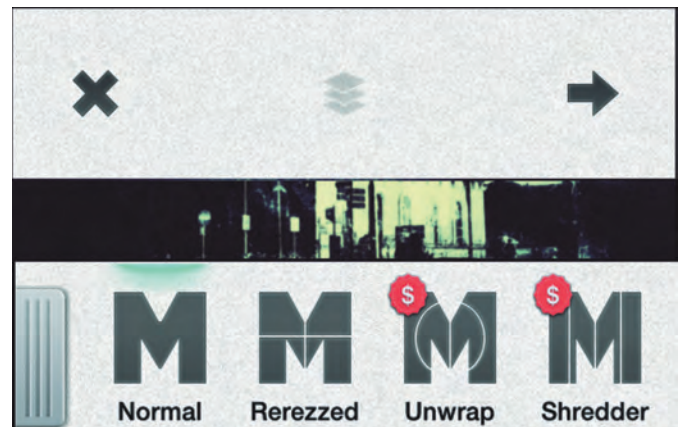
Onderaan zie je rechts nog twee functies, de postzegel geeft een aantal mogelijkheden voor een lijstje om de foto en het symbool voor het maken van een uitsnede. Ben je de onderste balk kwijt, dan zit er een ander menu overheen. Dat kan je naar boven vegen.

Sparkmode (voorheen Mirror)

Sparkmode is gratis. Alleen geschikt voor iOS. Het is een eenvoudige app met drie functies: Image Mode met Mirror en Filters en Make Mode. Vooral de Mirror is interessant, daarmee kan je beelden spiegelen. Het aantal filters is beperkt. De Make Mode is bedoeld om afdrucken op canvas te bestellen.

Na openen tik je op de blauwe balk met de tekst 'enter sparkmode'. Je bent dan in de app, met drie mogelijkheden (onderaan): openen van een foto, maken van een foto en de Mirror (spiegel) Met de knop met S bovenin kan je naar Make Mode gaan (bestellingen plaatsen) of in de Image Mode blijven. Wil je een foto maken, dat moet de app toestemming hebben om contact te maken met de camera van de tablet. Die toestemming geeft je niet via de app zelf, maar via instellingen. De app sluit als er geen toestemming is. De kern van de app, het spiegelen, bereik je via de M.

In Mirror zijn de mogelijkheden beperkt. Spiegelen vind je onder de M.

Er zijn een paar mogelijkheden; niet alle mogelijkheden zijn beschikbaar in de gratis versie. Onder M staan ook een aantal filters. Ben je tevreden met het resultaat: via het pijltje rechtboven kan je de foto opslaan via Save (rechtsboven) en dan de rode balk. De pijl linksboven brengt je in enkele stappen terug naar de Image Mode.

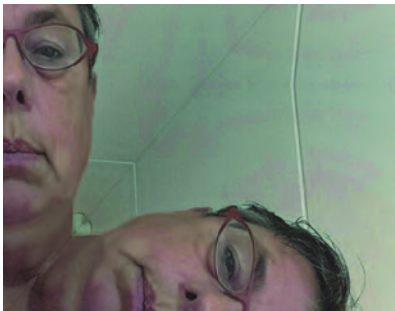
Mirrord Picture Reflection

Een gratis app voor Android waarin reclame van Google zichtbaar blijft. De app werkt alleen met vierkante foto's, een ander formaat moet je eerst bijsnijden. Bij openen ga je

naar de Gallery en kiest een foto. Heb je een niet-vierkante foto, dan wordt er gevraagd of je de 'actie wilt voltooien' met bijsnijden. Kies je voor altijd, dat wordt dat de standaard. Ga je naar Foto's, dan kan je de foto bewerken. Wil je eerst de foto bewerken, dan ga je naar Foto's. In dit geval verplaatst je het schuifje onderaan

i.p.v. over de foto te vegen. Het vinkje rechts is voor toepassen, het kruisje links voor niet toepassen. Bij opslaan loopt de app bij mij vast: opslaan lukt niet. Bewerken moet dus maar in een andere app. Kies daarom voor bijsnijden, dan maak je een vierkante selectie en je klikt op klaar.

In Mirrord Picture Reflection kan ook diagonaal gespiegeld worden.

De foto wordt geladen, rechtsboven op klaar klikken en je komt in het bewerkingsscherm. Er zijn zes mogelijkheden (bovenaan). Met een vingerbeweging in de richting van spiegelen bepaal je de mate van spiegelen. Ten slotte nog opslaan en 'klaar is kees'. Nou ja, even zoeken waar het bestand is opgeslagen,

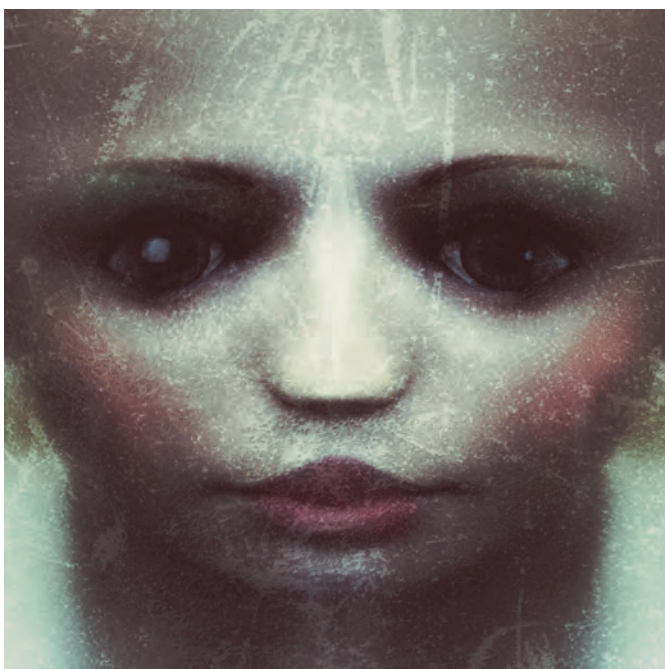
want er is een bestandsmap Mirrord2 aangemaakt onder Pictures.

Ten slotte

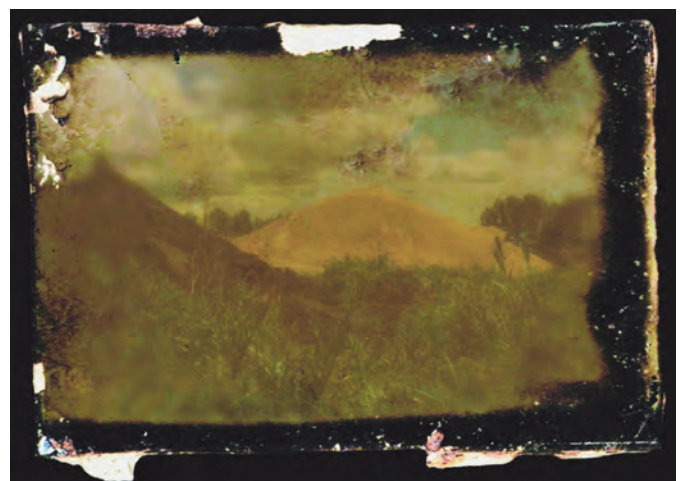
Vooral de manier waarop met de fotobestanden wordt omgegaan vraagt enig uitzoeken. Het uitzoeken hoe een foto-app werkt is leuk. Er zijn natuurlijk nog veel, veel meer apps. Die zijn nu niet aan de orde gekomen. De bespreking van een aantal daarvan bewaar ik voor een andere keer. Je vraagt je af of het nog fotografie is. Natuurlijk is het fotografie, je maakt een foto en je bewerkt een foto. Het bewerken van foto's bestaat al zolang als er fotografie is. Op een smartphone of tablet gaat het wel veel makkelijker en sneller. En dat het eindresultaat soms heel spannend is, op grafische kunst lijkt of soms op een schilderij: dat is het leuke van smartphone-fotografie.

Mooier dan de Werkelijkheid
Het oorspronkelijke beeld is met Snapseed bewerkt tot iets wat mooier is dan de werkelijkheid.

Gespiegeld portret
Basisfoto is een paspop. Het halve gezicht is gespiegeld waardoor het symmetrisch is geworden. Textuur aangebracht, verouderingseffect toegevoegd en lippen en wangen roder gemaakt.

Wageningen met vintage-effect.
Foto is gemaakt in Wageningen en niet in Indië. Foto is verouderd en voorzien van een 'versleten' rand in RetroCamera.

● Review Magix Fastcut ●

Erhard Braas

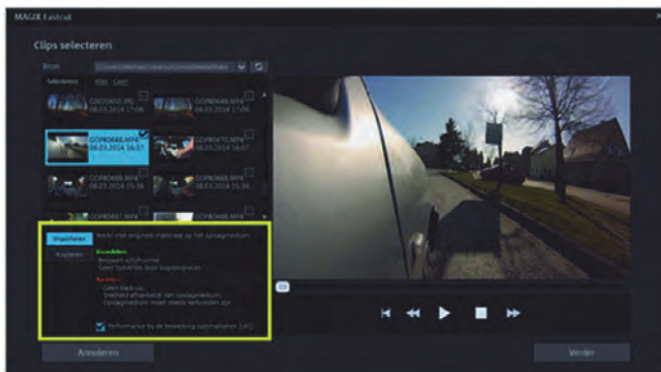
Actiecamera's maken meestal schokkerige opnames van bijvoorbeeld een skitocht, mountainbikerit of luchtopnames van een quadcopter. Magix brengt met Fastcut een softwarepakket op de markt om dergelijke filmpjes te bewerken. Het programma is onder meer in staat om bewogen en vervormde beelden te corrigeren en er een aantrekkelijk geheel van te maken.

Bij het installeren van FastCut is het handig om een aangepaste installatie te kiezen. Dit omdat Magix probeert SimpliClean mee te installeren. Dit is software om je computer op te schonen. Jammer, want dit stukje crapware moet je maar net willen. Dus bij twijfel: niet mee-installeren!

Werken met projecten

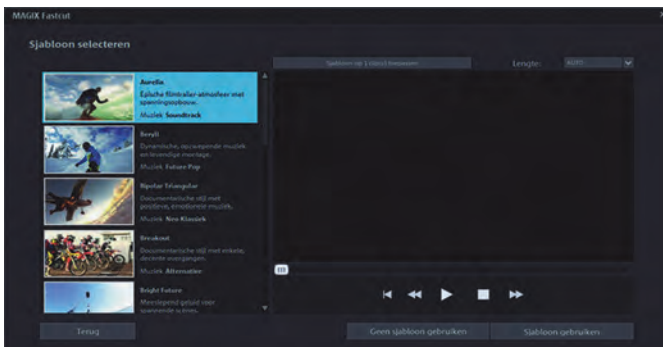
Na de start van het programma krijg je de mogelijkheid om een nieuw project te starten, een bestaand project te openen of de demo te bekijken. Handig is ook dat het laatst geopende project te selecteren is.

Na het aanmaken van een nieuw videoproject, importeer of kopieer je de filmpjes rechtstreeks vanaf een intern geheugen of een geheugenkaart.

Selectie van clips, hier handmatig gedaan.

Als je de beelden eerst hebt gekopieerd naar een map op de pc, zul je zien dat het inladen daarna soepeler werkt; wel is het wat zoeken welke scènes waar bij horen. Het is dus handig om een aparte map aan te maken.

Je kunt kiezen uit vijftien actiesjablonen.

Fijn is dat MAGIX vijftien actiesjablonen heeft meegeleverd waarin je de filmpjes kunt stoppen. Het voordeel hiervan is dat de montage volledig automatisch plaatsvindt, zodat je niets meer hoeft te doen. Het programma monteert op het

ritme van de soundtrack. Houd hier dus rekening mee bij het uitzoeken van de muziek. Je kunt hierna nog van alles handmatig aanpassen.

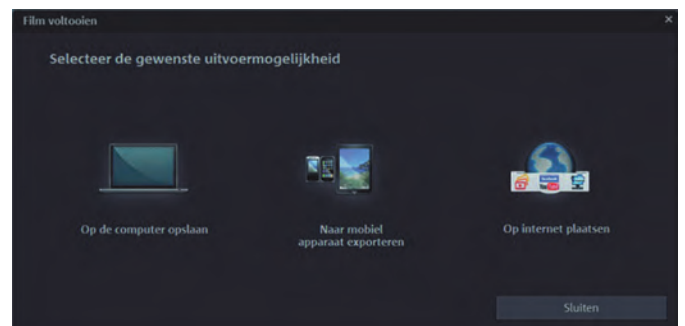

Met het correctie-objectief zijn allerlei correcties mogelijk.

Wil je de video tot in detail afmischen, dan kun je voor de handmatige bewerking kiezen. Vanaf dat moment kun je niet meer terug naar de snelle bewerkingsfase.

Handig is de optie om de lensvervorming eenvoudig aan te passen met het correctie-objectief; hier kan gekozen worden uit **narrow**, **medium** en **wide**. Deze opties zijn gelijk aan die van de action cams.

Handmatig heb je de mogelijkheden om kleur, tempo, windruis, beeldstabilisatie en nog veel meer aan te passen. Jammer genoeg kun je beeldstabilisatie niet aanpassen, maar over het algemeen is het net voldoende.

In dit scherm bepaal je de vorm van de uitvoer.

Als de montage naar je zin is, kun je het resultaat direct online laten plaatsen, of opslaan op de pc, dan wel op mobiele apparaten, zoals een smartphone.

Helaas is het niet mogelijk om ook naar een DVD te branden, maar dit is voor de meeste mensen tegenwoordig geen groot bezwaar.

Conclusie

Fastcut is, net als Easy HD, een pakket om op eenvoudige manier een videomontage te maken die veel mensen zal aanspreken. Op een paar kleine dingen na, een prima pakket voor een schappelijke prijs (€ 49,99).

● TiPisch Rhino ●

Windows 10 installeren

Rein de Jong

Hoe kun je Windows 10 vers en schoon installeren wanneer je upgradet, een crash hebt of simpelweg een nieuwe pc hebt gekocht?

Windows 10 is verschenen op 29 juli 2015. Iedereen met een Windows 7- of Windows 8.1-pc kan in het eerste jaar na uitbrengen gratis overstappen. Let wel, dit aanbod geldt alleen voor de Windows 7/8.1 Starter-, Home- en Pro- en Ultimate-versies.

Nieuwe pc's worden nu voorzien van Windows 10. Daarnaast is Windows 10 Home voor rond honderd euro te koop om als OEM-licentie te worden gebruikt wanneer je zelf een systeem bouwt. Het Windows 10-upgradeproces is in wezen een schone installatie waarbij je oude bestanden en instellingen worden verplaatst naar de nieuwe Windows 10. Zitten in de instellingen fouten of ongewenste zaken, dan komen die ook mee. Microsoft staat je gelukkig toe om een geheel verse installatie van Windows 10 te doen.

Het activatieproces kan verwarrend overkomen. Je dient goed acht te geven op de te doorlopen stappen. Koop je een OEM-licentie, dan zit daar een installatie medium (DVD of USB-stick) bij.

Wanneer je een nieuwe pc hebt gekocht met een voorgeïnstalleerde versie van Windows 10 dan zit daar vaak 'bloatware' bij. Dat is software die de fabrikant mee-installeert, maar waar je meestal geen behoefte aan hebt. Vaak is het een kreupele versie van commerciële software. Sommige programma's wijzigen de werking van Windows en naast het innemen van schijfruimte, vertragen ze de pc.

De vraag is dus:

Hoe kun je Windows 10 vers en schoon installeren wanneer je overstapt, een crash hebt of simpelweg een nieuwe pc hebt gekocht?

Voorwaarde voor een schone nieuwe installatie is het hebben van een goede back-up van je eigen gegevens, je product-sleutels, instellingen en wachtwoorden. Die heb je na de installatie immers nodig om je systeem verder in te richten.

Schoon installeren doe je vanaf een installatiemedium dat je maakt met de MediaCreationToolkit die je bij Microsoft kunt ophalen vanaf de link <http://bit.ly/r-w10iso>. Met de MediaCreationToolkit kun je de upgrade starten en/of een installatiemedium (ISO/USB) aanmaken.

Een andere weg naar herstel is je reeds opgewaardeerde systeem terugbrengen naar de toestand van na de Windows 10-upgrade. Dit kan worden uitgevoerd met het programma 'Herstelstation maken', dat onderdeel is van Windows 10. Een beschrijving met schermafbeeldingen vindt u hierna.

1 Voorbereiding

Voordat je het systeem opnieuw installeert, dien je je voorzorgsmaatregelen te nemen. Ook op een goed draaiend systeem kan een calamiteit zich elk moment voordoen. Dus het beste moment om voorzorgsmaatregelen te nemen is **NU!**

1. Back-up

Een back-up is de beste bescherming tegen onverwachte calamiteiten. Back-up dus regelmatig. Daarmee bedoel ik minimaal één keer per week. Maak de back-up op een manier die je zelf geen inspanning kost. Je kunt de back-up automatisch laten uitvoeren door Livedrive via backup-mypc.nl¹. Daar back-up je al je pc's en al je data (onbeperkt). Normaal kost dat € 25,- per jaar, maar voor HCC-leden kost het maar € 10,- per jaar. En voor dat bedrag wordt je persoonlijke data keurig veiliggesteld via een veilige verbinding op servers in Engeland. Meld je aan voor de gratis 30-dagenperiode en daarna kun je het € 10,- aanbod voor HCC-leden accepteren.

Daarnaast is het wijs om van je systeempartitie een image maken met het gratis programma [Macrium Reflect Free](#)².

2. Windows

Installatiecodes van gekochte en geregistreerde software veilig stellen. Hetzelfde geldt voor de codes van draadloze netwerken, wachtwoorden die opgeslagen zijn in webbrowsers, etc. Wat je zou moeten back-uppen is te vinden op de site van [Menno Schoone](#)³. Diverse tooltjes voor het zichtbaar maken van programmacodes zijn o.a. te vinden op de site van [Nirsoft](#)⁴.

3. Installatiemediën maken

Je start de [MediaCreationToolkit](#)⁵ voor de versie van je huidige architectuur: 32- of 64-bits. Welke versie je hebt, ontdek je met de sneltoets **Win+Pause**. Beide versies zijn in staat om installatiemediën te maken voor zowel 32- als 64-bits of beide. Voordat je het programma start, moet je weten waarvoor je de ISO gaat maken.

Bezit je nu een 7/8.1 Starter of Home-versie, kies dan Windows 10 Home; heb je een Pro of Ultimate kies dan Windows 10 Pro. Heb je nu een N-versie (Windows zonder Media-toevoegingen)? Kies dan weer de N-versie. Na het starten van het programma kies je **Installatiemediën voor een andere pc maken** > **Kies de taal, architectuur en versie** > Kies of je een ISO (Image voor DVD en/of USB) of direct een USB-stick wenst aan te maken.

Een ISO kun je naar believen branden op DVD of met behulp van [Rufus](#)⁶ op een opstartbare USB-stick plaatsen. Dat bespaart downloadtijd.

Wanneer je alle updates van Windows 7 en 8.1 hebt geïnstalleerd en minimaal 16 GB aan vrije ruimte hebt (Microsoft zegt 8 GB) dan staat niets je meer in de weg om de installatie te starten. Mocht je geen 16 GB aan vrije ruimte hebben, dan kan een aangesloten lege USB-stick van die grootte uitkomst bieden. Het is overigens wijs om vóór de overstap je antivirus te verwijderen.

2 Installatie

Om een geactiveerde Windows 10 te krijgen bij een upgrade van Windows 7/8.1, dien je de installatie te starten vanuit een legitieme en werkende Windows 7/8.1-pc. Je start het setup-programma dan vanaf de DVD of USB-stick, of je start de MediaCreationTool en kiest **'Deze pc nu bijwerken'**. Nu

krijg je de mogelijkheid te kiezen wat je wilt behouden:

1. Persoonlijke bestanden en apps behouden
2. Alleen persoonlijke bestanden behouden
3. Niets behouden

Dat laatste is feitelijk gelijk aan een schone installatie met dit verschil dat alle persoonlijke gegevens worden verplaatst naar de map 'Windows.old'. De oude bestanden zijn, na de upgrade, te verwijderen met **Schijfopruiming > Systeembestanden opschonen**. Schoon je niet op, dan heb je dertig dagen de tijd om terug te keren naar je vorige Windows-ver-

sie. Mocht je al eerder een upgrade hebben uitgevoerd, dan kun je ook achteraf simpel naar een schone Windows wisselen door een **Reset** uit te voeren waarbij je er dan voor kiest om niets te behouden.

Alleen wanneer je een pc hebt met een fabrikantenversie van Windows 10 loop je de kans dat de 'bloatware' weer meekomt. In die situatie is onderstaande optie een betere. De reset voer je uit via **Instellingen > Bijwerken en beveiliging > Systeemherstel**. Bij een OEM-fabrieks-pc, zal er nog een extra optie zijn die het mogelijk maakt naar de fabrieksinstellingen terug te keren.

Mocht je na de upgrade een écht schone installatie wensen, dan start je de pc vanaf de eerder aangemaakte DVD of USB-stick. Je hebt dan de mogelijkheid om de installatie op een

verse schijf te doen of je kunt de systeempartitie verwijderen of formatteren. Wordt er om een sleutel gevraagd, dan kun je deze overslaan en op **[Volgende]** drukken. Komt de hardware voldoende overeen met een al eerder opgeslagen installatie, dan wordt Windows 10 geactiveerd. Vandaar ook dat de eerste Windows 10 installatie vanuit een werkend Windows 7/8.1-systeem moet gebeuren.

Veel mensen kiezen bij de Windows 10-installatie/upgrade voor de standaardinstellingen. Het is echter wijzer om op het scherm 'Zo snel mogelijk aan de slag' te kiezen voor **'Instellingen aanpassen'**. Dan kun je allerlei opties bekijken en uitschakelen die je in je privacy raken. Veel daarvan staat namelijk standaard **[aan]**. Bij elk van die instellingen moet je nut en noodzaak kritisch afwegen, want: gebruiksgemak en privacy gaan vaak niet samen.

Let op! Ben je een gebruiker van Windows Media Center (WMC) onder Windows 7/8.1, dan dien je je te realiseren dat je na een schone installatie niet meer in aanmerking komt voor de nog uit te brengen gratis 'Windows DVD-Speler'. Voor het afspelen van DVD's kun je VLC-mediaplayer⁷ installeren. Mis je de in Windows 10 ontbrekende WMC, dan zijn er legio gratis alternatieven, zoals XBMC en Media-Portal.

Na de schone installatie van Windows 10 kun je beginnen met het aankleden van het systeem met je eigen favoriete programma's. Vergeet echter niet om eerst even de nieuwe uitvoeringen van Mail, Personen, Agenda en de nieuwe browser Edge te bekijken.

Ben je niet veeleisend, dan zul je aan die programma's, door hun eenvoud, veel plezier kunnen beleven. Ga niet als een dolle alles wat je tevoren had weer installeren, maar installeer een programma pas op het moment dat je het nodig hebt. Dan ben je al snel weer 'up-and-running'. Wat naar mijn mening altijd direct moet worden geïnstalleerd is:

- Back-up
- Antivirus + HitManPro
- Office-programma

Belangrijkste tip: installeer alleen programma's waar je zelf behoefte aan hebt. Niet omdat een ander zegt dat je daar behoefte aan zou moeten hebben! Wees met name terughoudend wanneer het gaat om 'opschoonprogramma's' zoals CCleaner, e.d.

3 Microsoft-account

Windows 10 werkt het gemakkelijkst met een Microsoft-account. **Microsoft-account** is de naam voor wat eerder bekend was onder 'Windows Live-ID'. Het bestaat uit een mailadres en een wachtwoord, en wordt gebruikt om je aan te melden bij Microsoft-diensten als Outlook.com, Skype, OneDrive, Xbox, WinPhone en Office Online. Microsoft dringt nog meer aan op het gebruik ervan dan ooit bij Windows 8. Wens je geen MS-account, dan kun je in Windows 10 nog steeds aanmelden met een lokaal account. Zelfs bij een schone installatie is het aanmaken of ingeven van een MS-account niet vereist. Overslaan doe je door tijdens de installatie, in het scherm waar je het MS-account moet invoeren 'Deze stap overslaan' te selecteren. Dan krijg je een scherm waarin je een lokaal account kunt aanmaken.

Voordelen van een MS-account

- Toegang tot de Store
- Synchronisatie tussen je persoonlijke Windows-apparaten, waaronder Contacten, Favorieten, Thema's, Startscherm, inhoud van Apps
- Gebruik van gratis 15 GB OneDrive
- Gebruik van gratis Office Online
- Snelle herinstallatie/migratie doordat je persoonlijke instellingen worden teruggeplaatst

Nadelen

- Je vertrouwt privédata toe aan de Cloud van Microsoft.

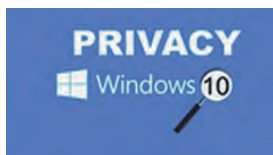
Ben je gebruiker van een Windows Phone, dan zul je de synchronisatie weten te waarderen. Niets is zo makkelijk in het dagelijks gebruik als een Windows Computer in combinatie met een Windows Phone. Als oud-iPhone-gebruiker wil ik niet meer terug!

4 Productcode

Windows kent al tijden productcodes, ook wel installatie-sleutels genoemd. Deze zijn óf op de systeemkast geplakt (OEM-code) óf staan als code in of op het aangeschafte retailpakket. Alleen in het geval van een Windows 10 Retailpakket heb je nog een fysieke productsleutel. De OEM-sleutel wordt in Windows 10 gekoppeld aan de hardware (de sleutelonderdelen zijn: *processor - geheugen - grafische kaart - netwerkkaart - geluidskaart - harddisk - SSD*). Dit geldt voor systemen met een voorgeïnstalleerde Windows 10, maar ook voor systemen waarbij een upgrade naar Windows 10 is gedaan. Bij activatie wordt de handtekening van je hardware opgeslagen in de database van Microsoft. Door deze hardwarekoppeling is het altijd mogelijk om een verse installatie uit te voeren op een systeem waar op Windows 10 al eerder was geactiveerd.

Vervang je meer dan een van de sleutelonderdelen, dan is de Windows 10-licentie niet meer geldig. Na het vervangen van een van die onderdelen treedt een wachtperiode van twee maanden in werking; pas na verstrijking daarvan kun je weer een onderdeel vervangen. Wanneer de activatie lang op zich laat wachten, kun je het commando `slmgr.vbs /ato` uitvoeren in een **Opdrachtprompt als Administrator**. Mocht je verdere problemen ondervinden bij een schone herinstallatie van Windows 10, dan kun je contact opnemen met de klantenservice van Microsoft. Mijn ervaring is dat er zelden moeilijk wordt gedaan bij vervanging van hardware.

5 Privacy

Microsoft wil de gebruiker graag van dienst zijn. Om dat, in de ogen van Microsoft, goed te kunnen doen moet het bedrijf gegevens van de gebruiker opslaan om die dan later te gebruiken wanneer de gebruiker iets zoekt of vraagt.

Dit gaat ten koste van de privacy. In het online Privacy Statement⁸ wordt uitgelegd wat Microsoft aan gegevens verzamelt en waarvoor dat dient. Wil je niet dat Microsoft van alles verzamelt rond wat jij doet, dan is dat uit te zetten in het Privacy-menu; dat kun je vinden via *Instellingen > Privacy*. Meer informatie bij de Consumentenbond⁹.

Gelet op het feit dat Microsoft een 'tap' op VoIP-gesprekken van Skype¹⁰ aan de Belgische overheid heeft geweigerd, moeten we ook niet al te bang zijn dat Microsoft al te lichtzinnig omgaat met onze gegevens.

6 Niet overstappen?

Het kan zijn dat je nog niet wil of kunt overstappen voor 29 juli 2016.

Het is echter aan te bevelen die overstap wel al te doen, al is het alleen maar om je systeemhandtekening bij Microsoft te registreren en je productcode uit te lezen.

Nadat je Windows 10-installatie is geregistreerd, herstel je naar je vorige Windows 7/8.1-versie. Dan heb je de mogelijkheid om op een later tijdstip gratis over te stappen naar Windows 10 veiliggesteld. Bovenstaande is door Microsoft Nederland bevestigd.

Ondersteuningsmogelijkheden

Wat nu wanneer het toch niet lukt om de overstap zelf tot een goed einde te brengen? Wie kan je dan daarbij helpen? Allereerst natuurlijk CompUsers. Op de MegaCompUfair van zaterdag 26 september staat het Windows-platform klaar om je bij te staan. Neem je laptop of systeem mee en we helpen je. Ook kun je dan terecht voor vragen en problemen die je bij het werken met Windows 10 tegenkomt. Daarnaast kun je op het web terecht bij:

- HCC-forums <https://hccforums.nl>
- Microsoft <https://windows.nl>
- Check in locaties <http://bit.ly/r-w10checkin>
- MS-community <http://bit.ly/r-w10community>

Links:

- 1 BackupMyPC <http://bit.ly/r-bumpc>
- 2 Macrium Reflect <http://bit.ly/r-mrfree>
- 3 Back-up instellingen <http://bit.ly/r-spbu>
- 4 Back-up codes <http://bit.ly/r-nirsoft>
- 5 MediaCreationToolkit <http://bit.ly/r-w10iso>
- 6 Rufus <http://bit.ly/r-rufus>
- 7 VLC-mediaplayer <http://bit.ly/r-vlc>
- 8 MS Privacy Statement <http://bit.ly/r-msprivacy>
- 9 Consumentenbond <http://bit.ly/r-w10-cb>
- 10 België tap op Skype <http://bit.ly/r-betapskype>
- Dit artikel + links <http://reindejong.nl/w10-schoon>
- Mijn eigen site <http://reindejong.nl>

Hoe maak je een herstelstation?

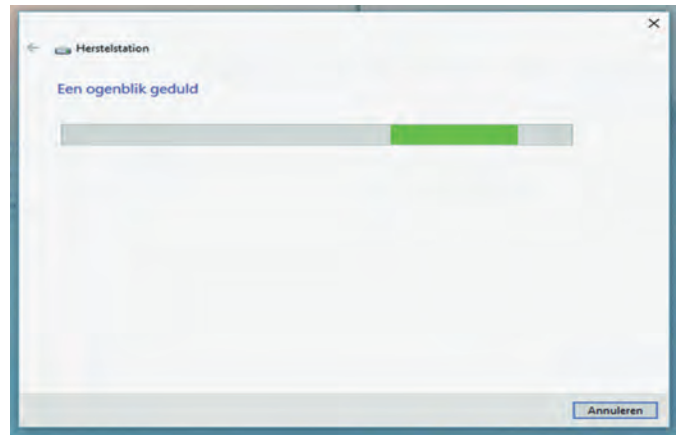
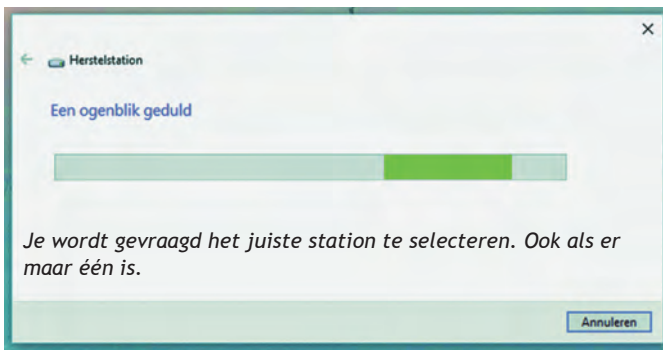
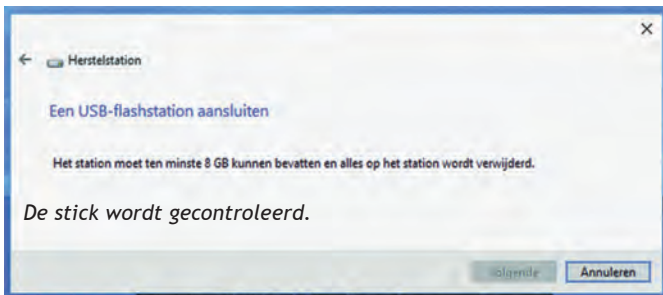
Naast het opnieuw en schoon installeren is het maken van een herstelstation ook een goede optie om je systeem terug te brengen naar een eerdere toestand. Dat kun je doen na de Windows 10-upgrade of net nadat je een schone installatie hebt gedaan waarbij je de pc naar je eigen wensen hebt ingesteld.

Denk hierbij ook aan de installatie van je eigen essentiële software, zoals: antivirus, back-upsoftware en office-pakket. De Windows-installatiebestanden en persoonlijke instellingen worden dan veiliggesteld op de stick. Ook wanneer Windows 10 later is bijgewerkt naar een nieuwere build kun je opnieuw een herstelstation maken om te voorkomen dat je alle updates, na herstel, opnieuw moet aanbrengen op het systeem.

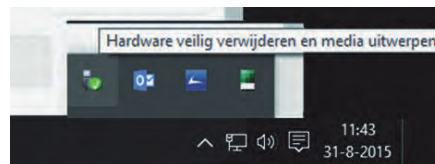
Voordat je dit proces start, dien je een USB-stick van ten minste 8 GB klaar te hebben liggen. Alle gegevens op die stick worden bij het aanmaken van het herstelstation gewist.

Je maakt een herstelstation door op Start te drukken en dan 'hers' in te tikken. Kies nu **'Een herstelstation maken'**. Volg verder de stappen die in onderstaande afbeeldingen worden weergegeven.

Het proces is voltooid en de USB-stick kan uitgeworpen worden met 'hardware veilig verwijderen en media uitwerpen'. Om schade aan de bestandsindeling te voorkomen is dat ten zeerste aan te raden.

Het is wijs om nu de pc te herstarten en te testen of je de computer gestart krijgt vanaf het herstelstation. Mogelijkerwijs moet je eerst een wijziging in het BIOS aanbrengen om te kunnen starten vanaf de USB-stick.

Bij een modern UEFI-BIOS is de mogelijkheid op direct via een toetsaanslag (Del, F2, F10) in het BIOS te komen vanwege tijdswinst verwijderd.

Hoe kom je in het BIOS van een modern UEFI-systeem?

1. Vanuit een draaiende Windows: druk op start en tik in 'opstart'. Kies nu: '**Geavanceerde opstartopties wijzigen**'. Kies in het scherm onder de tekst '**Geavanceerde opstartopties**' > [**Nu opnieuw opstarten**]. Nadat de pc opnieuw is opgestart krijg je een lichtblauw menu met verschillende opties, waaronder ook het opstarten vanaf een USB-stick [**Een apparaat gebruiken**].

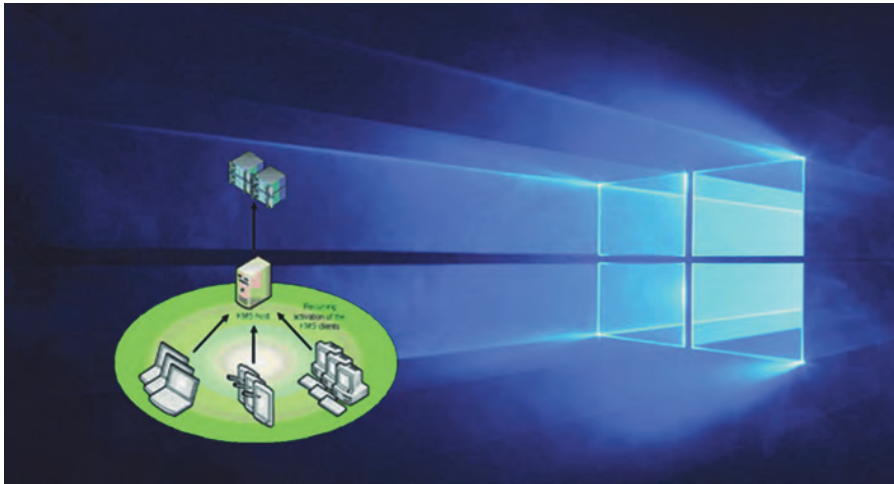
Om in het BIOS te komen klik je nu op [**Problemen oplossen**] > [**Geavanceerde opties**] > [**Instellingen voor UEFI-firmware**]. Klik op [**Opnieuw opstarten**] om de pc te herstarten naar het UEFI-BIOS.

2. Wanneer de pc de Windows-opstart niet meer goed doorloopt, is er nog maar één mogelijkheid om in het BIOS te komen en dat is door de pc vijf keer achter elkaar hard uit en weer aan te zetten. Daarmee bedoel ik dat je de pc start, dan de aan/uit-knop ongeveer vijf seconden ingedrukt houdt totdat je het systeem hoort uitschakelen; dan weer aanzetten en dat vijf keer herhalen. Pas dan zal het systeem je het BIOS-startscherm weer presenteren.

—● TiPisch Rhino - Windows 10 activatie ●—

Aanpak problemen activatie van Windows 10

Rein de Jong

Productactivatie is door Microsoft geïntroduceerd met het verschijnen van Windows XP in 2001. De eerste activatie bij Microsoft registreert de hardware van je computer en verbindt die met de door jou ingevoerde productsleutel.

Met de komst van Windows 10 wordt dit principe nog strikter gehanteerd. Van je systeemcomponenten wordt nog steeds een unieke sleutel samengesteld op basis van je hardware.

Deze sleutel wordt opgeslagen op de activatie-servers (KMS) van Microsoft. Dit heeft als voordeel dat je bij een herinstallatie op dezelfde hardware geen productsleutel meer hoeft in te tikken. Je kunt dan op **[Over slaan]** klikken wanneer om de sleutel wordt gevraagd.

Door de registratie van je hardware en de koppeling van je OEM-licentie betekent het dat je niet meer dan één systeemcomponent per twee maanden mag wisselen om de activatie te behouden.

Dit geldt ook wanneer je een update van Win7/8 hebt gedaan. Wissel je meer, of noodgedwongen binnen twee maanden, na een wisseling of upgrade van een oudere Windows-versie, dan heb je een activatieprobleem.

Aanpak probleem

Te doorlopen stappen die tot een oplossing kunnen leiden:

1. Controleer je tijdstellingen
2. Controleer de activatieserverinstellingen
3. Controleer de licentiestatus

Diagnose licentiestatus

1. Open een Opdrachtprompt (Win+X)
2. tik in: `cd desktop <Enter>` (Of selecteer een andere map waarin je het resultaat wenst)
3. tik in: `licensingdiag -report lic-diag.txt -log lic-diag.cab <Enter>`
4. In de geselecteerde map of op het bureaublad staat nu het `lic-diag.txt`-bestand met daarin kenmerken van je systeem. Ook moet je daaruit kunnen destilleren wat het probleem veroorzaakt.

Met het commando **SLUI.exe** op de Opdrachtprompt kun je een alternatieve activatiemethoden kiezen:

- **SLUI 3** (Wijzigen van de productcode of gebruik van de keyfinder-tool van het BIOS.)
- **SLUI 4** (Activeren met behulp van de telefoon)

Na hardwarewijziging

Heb je problemen doordat je hardwarewijzigingen hebt doorgevoerd, neem dan telefonisch contact op met de helpdesk van Microsoft. Mijn ervaring is dat er niet moeilijk wordt gedaan en je wordt geholpen met de activatie.

Belprocedure

Open een Opdrachtprompt en tik in: `SLUI 4 <Enter>`.

Je krijgt nu een scherm waarin je een land kunt kiezen. Voor ons meestal Nederland of België. Vervolgens krijg je een scherm met telefoonnummers om te bellen.

Wens je door een mens geholpen te worden, druk dan, wanneer om het installatie-id wordt gevraagd, afwisselend en herhaald op # en *; zo vaak als nodig is totdat je wordt doorgeschakeld naar een helpdeskmedewerker. Leg hem of haar je probleem voor en je wordt geholpen.

In het algemeen kun je zonder activatieproblemen een van de volgende componenten vervangen:

- Processor
- Geheugen
- Grafische kaart
- Netwerkaart
- Geluidskaart
- Harddisk
- SSD

Na het wijzigen van een component dien je twee maanden te wachten voordat je weer een hardware-aanpassing kunt doen zonder dat het activatieproblemen oplevert.

Een moederbord vervangen brengt meestal ook een andere processor en RAM met zich mee. Dat zijn dus meerdere componenten. Signalen uit het veld lijken erop te duiden dat je na de upgrade ook eerst twee maanden moet wachten voordat je hardware kunt vervangen zonder activatieproblemen.

Doe het vóór 29 juli 2016

Tot 29 juli 2016 zou je dit kunnen omzeilen door op de nieuwe hardware eerst je oude Windows 7/8.1 te installeren. Dan nogmaals de update naar Windows 10 uit te voeren door vanuit de draaiende Windows 7/8.1 de `setup.exe` te starten op de USB-stick die je met de MediaCreationTool¹ van Windows 10 hebt gemaakt.

Links

- 1 MediaCreationTool <http://bit.ly/r-w10iso>
 Dit artikel <http://reindejong.nl/w10-activatie>
 Mijn eigen site <http://reindejong.nl>

GigaHits 2015-4

Henk van Andel

Windows 10 op een stick?

Het is misschien wel gemakkelijk om je eigen Windows 10 altijd bij je te hebben op een USB-stick. Maar Microsoft heeft deze mogelijkheid alleen in de dure Enterprise versie ingebouwd.

Moet je daar genoeg mee nemen? Nee hoor. Want zoals altijd zijn er slimme mensen die Microsoft te rap af zijn. Je kunt alle versies van Windows 10 op een USB-stick zetten en daarmee een pc opstarten. Ook de Home-versie, die de meeste abonnees zullen hebben.

De benodigde programmatuur vind je op deze GigaHits onder '+WindowsToGo 10 alle versies'. Je kunt daar kiezen uit de vier bekendste mogelijkheden.

Of het echt handig is om Windows 10 op een USB-stick bij je te hebben, mag je zelf bepalen. Ook met een USB 3.0- stick lijkt het mij tergend langzaam. Maar je kunt ook met een (USB 3.0) externe harddisk werken, dat gaat ongetwijfeld beter.

Heel veel Android Apps

Het aantal Android Apps op de GigaHits is groeiende. En niet zonder reden: steeds meer mensen gebruiken een smartphone of tablet met dit besturingssysteem. Maar het aantal is deze keer mede erg groot omdat ze op de vorige GigaHits door een 'technische storing' niet meegenomen werden.

In de eerste plaats hebben we zo'n 25 apps van diverse aard. Dat is niet zo

moeilijk; uiteindelijk zijn er ongeveer een miljoen Android-apps. We selecteren op populariteit, maar ook op potentiële interesse bij onze eigen doelgroep.

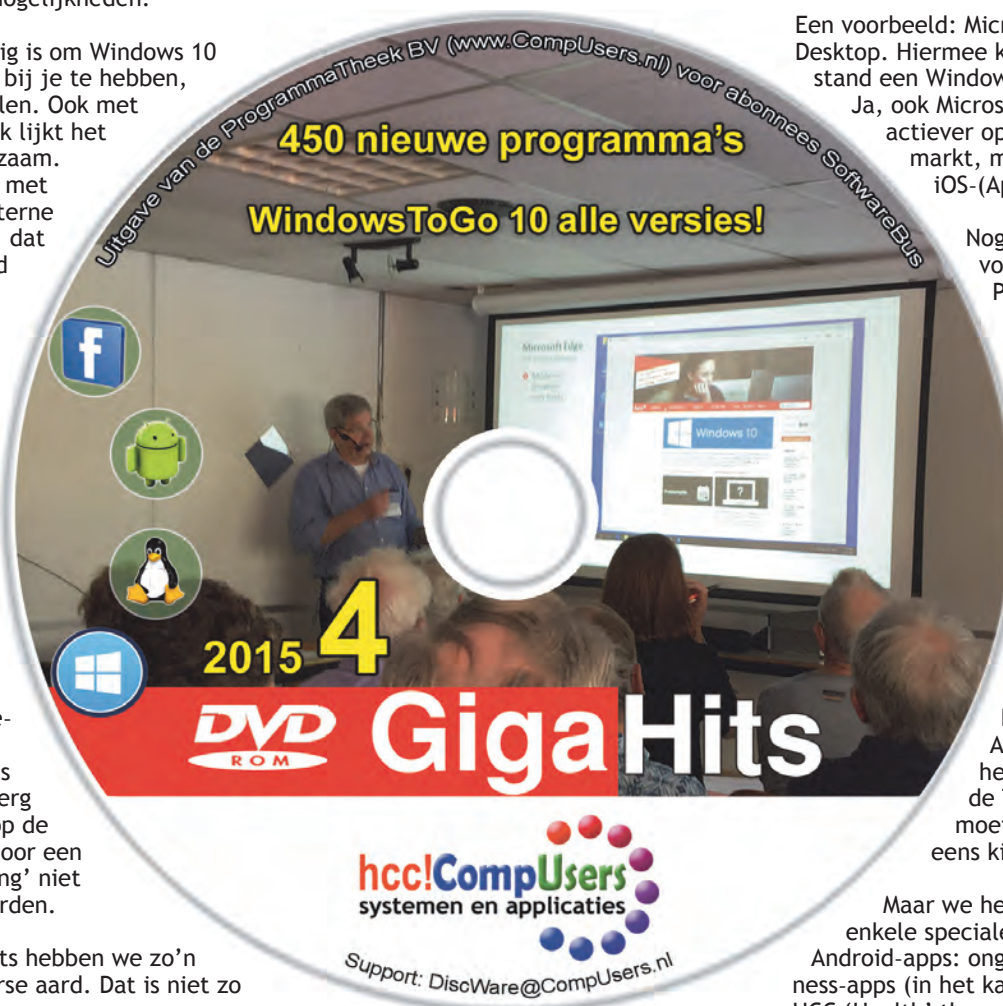
Een voorbeeld: Microsoft Remote Desktop. Hiermee kun je op afstand een Windows-pc besturen. Ja, ook Microsoft is steeds actiever op de Android-markt, maar ook op de iOS-(Apple)-markt.

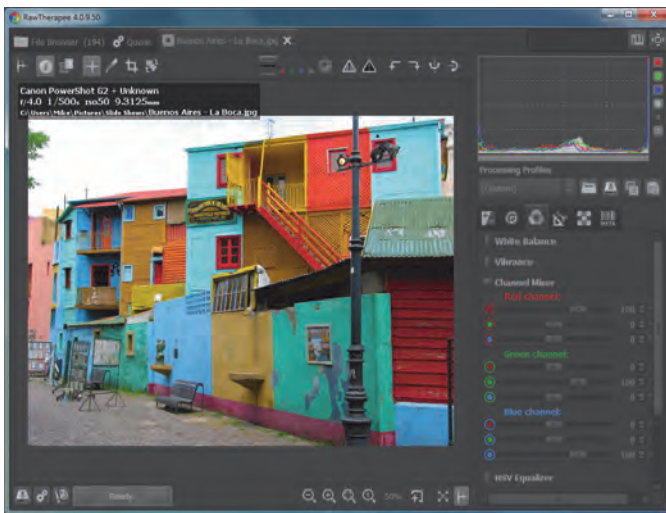
Nog enkele voorbeelden:
Portal - Wifi file transfers (versturen van veel en ook grote bestanden regelrecht naar je Android-apparaat), Remote Mouse (gebruik je mobieltje als muis voor je pc) en Smart IR Remote - AnyMote (voor het bedienen van de TV). Verder moet je zelf maar eens kijken.

Maar we hebben ook enkele speciale rubrieken met Android-apps: ongeveer tien fitness-apps (in het kader van het HCC 'Health' thema voor het derde

kwartaal), zo'n dertig OpenSource-apps (met heel interessante apps) en tien Outdoor-apps, die allemaal wat met GPS/locatie te doen hebben. Een wel heel bijzondere is Track Caller Location Offline. Hiermee zou je de locatie kunnen zien van iemand die je opbelt. Zou dat bij ons ook werken? Probeer het zelf!

Maar we hebben ook twee programma's voor de pc, om wat met je Android-apparaat uit te halen: herstellen van gegevens, tweaken en bovendien een Android-versie voor een pc. Gemakkelijk als je WhatsApp-berichten wilt versturen vanaf je pc. Maar daar komen nog wat WhatsApp-trucs bij kijken die overigens in een recente SoftwareBus beschreven staan.

RAW-fotografie

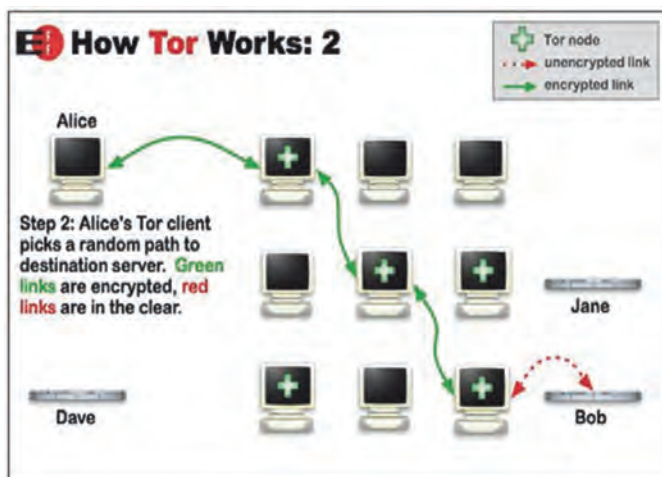
Natuurlijk hebben we weer een groot aantal programma's in de populaire rubriek 'Beeld en Fotografie'. Maar fotografen, ga eens even recht zitten. We hebben deze keer een speciale groep toegevoegd: 'RAW fotografie'.

Speciaal toegespitst op de 'serieuze' (hobby)fotograaf met een dure camera (een compactcamera heeft nog nooit gehoord van RAW) en de nodige kennis. In deze rubriek vind je twaalf programma's, alle toegesneden op het importeren, converteren en gebruiken van 'RAW'-bestanden.

Internet

In de rubriek 'Internet' neemt de subgroep 'Browsers' altijd een belangrijke plaats in. Hierin staan vaak 'exotische' en speciale browsers, bijvoorbeeld voor het extra veilig (of: minder onveilig) surfen.

Ook vind je hierin interessante plug-ins voor browsers, vooral voor het (open source) uitstekende Firefox. Natuurlijk kun je deze ook zelf vinden bij Mozilla. Maar de kunst is om de krenten uit de pap te vissen. Dat probeert de redactie van de GigaHits voor je te doen.

PDF

Nog steeds een rubriek met een ogenschijnlijk onuitputtelijk aantal programma's. Ook deze keer weer een vijftiental nieuwe op de GigaHits.

Met deze programma's kun je PDF-bestanden bewerken, PDF-formulieren maken, PDF-bestanden analyseren en nog veel meer.

Windows

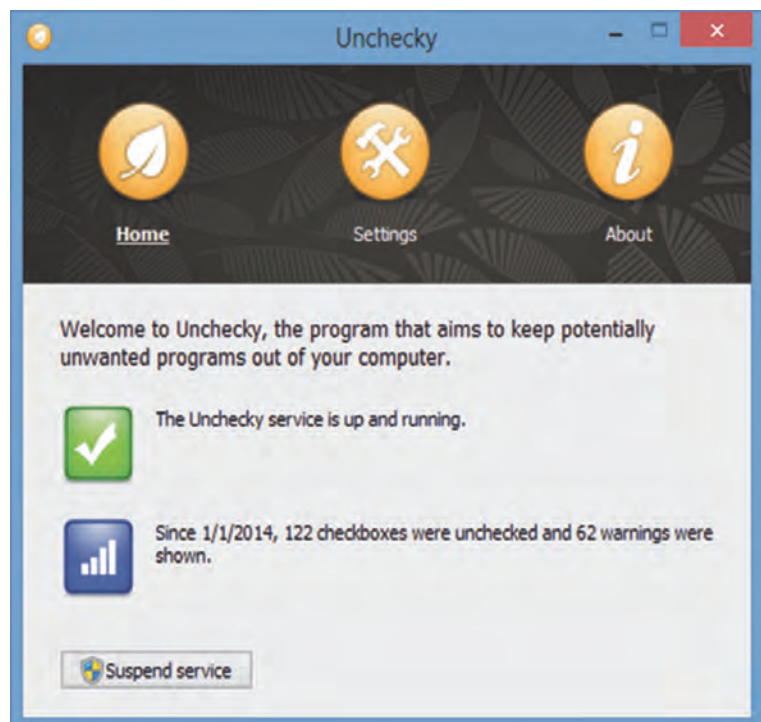
Nee, we gaan het nu niet hebben over Windows 10. Daar zijn al wel specifieke programma's voor. Maar Windows 10 zou zo compatibel moeten zijn met Windows 7 en Windows 8 dat we niet zo veel specifieke Windows 10 programma's hoeven te verwachten.

Wel in de Windows-rubriek deze keer een speciale subrubriek voor het automatiseren van allerlei taken. Hierin vind je dingen die bijv. te maken hebben met hot keys, scripts, macro's en dergelijke. Kijk er maar eens naar, misschien kun je hiermee in de toekomst een heleboel tijd besparen.

In de subrubriek 'Software Installatie' zou je op het eerste gezicht programma's verwachten om software te installeren. Terecht. Maar we zetten daar ook programma's in die juist het omgekeerde doen: programma's deïnstalleren waar je weer vanaf wilt.

En die zijn er vaak bij de vleet. Zoals die vervelende toolbars in je browser, waar je moeilijk vanaf kunt komen. Hiervoor dus een aantal programma's. Maar vaak worden ook programma's bij niet goed opletten op zelfs zonder dat je het kunt verhinderen met andere programma's mee geïnstalleerd. Vooral een aantal downloadsites heeft er een handje van om het gewenste programma uit te breiden met reclametroep, waar ze aan verdienen.

Of -nog erger- ze laten je niet het gewenste programma downloaden, maar een installer (met reclametroep) die pas bij installatie het gewenste programma downloadt. Ook hiervoor is een oplossing: het programma Unchecky claimt het vinkje weg te halen bij de (potentieel) ongewenste programma's, zodat die niet onbedoeld meegeïnstalleerd worden.

Overige programma's

Het GigaHits-team heeft zich in de vakantieperiode nuttig gemaakt door weer 450 nieuwe programma's op de GigaHits te zetten. Hierboven hebben we uiteraard slechts enkele daarvan kunnen noemen.

Geen probleem, de GigaHits heeft een gemakkelijk toegankelijk menu en is overzichtelijk. Kijk dus vooral zelf op de GigaHits.

Foutje, bedankt

De vorige GigaHits had bij enkelen een (nog niet opgehelderd) technisch probleem. Deze nieuwe GigaHits brengt het er ook niet zonder kleerscheuren af.

Bij de Previews staat een Info-tabel met compact de belangrijkste informatie van het programma. Op onverklaarbare wijze zijn die tabelletjes bij een aantal Previews gekortwiekt.

Dit zal ongetwijfeld bij een van de vele bewerkingen bij de eindredactie gebeurd zijn. Het kwam pas aan het licht bij de visuele eindcontrole. De oorzaak wordt verder onderzocht, om herhaling te voorkomen.

Herstellen van informatie die verdwenen is, zou ongeveer neer komen op opnieuw beginnen. Gelukkig konden we concluderen dat de schade beperkt blijft tot een vervelend schoonheidsfoutje.

Het meest vervelende is het wegvallen van de homepage van een programma (zoeken met Google & Co!) en de prijs (zie homepage).

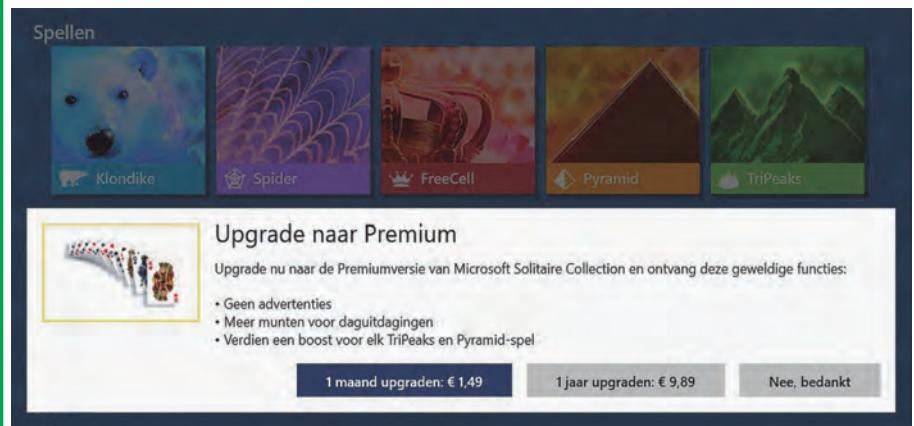
Wellicht ten overvloede vermelden we hier dat problemen met de GigaHits DVD alleen gemeld moeten worden bij:
discware@compusers.nl.

Het e-mailadres van de Redactie is uitsluitend voor correspondentie over de inhoud van de SoftwareBus.

● TiPisch Rhino – Patience & Mijnenveger ●

Rein de Jong

Bespaar € 20,- per jaar!

Wanneer je nog nooit Patience, Mijnenveger of Freecell hebt gespeeld, behoor je tot een kleine minderheid. Deze eenvoudige Windows spelletjes hebben denkelijk tot meer verloren werkuren geleid dan alle uitgelopen koffiepauzes bij elkaar. Het grappige is dat deze spelletjes in hun Windows-uitvoering oorspronkelijk niet gebracht zijn voor het vermaak. De oudste van deze spellen, Patience, ook wel Solitaire genaamd, is toegevoegd aan Windows 3.0 in 1990 op basis van een al heel oud spel dat eind 18de eeuw voor het eerst werd gespeeld.

Het digitale spel leek te willen aantonen dat er geen fysiek spel kaarten meer nodig is om in een toekomstige wereld te spelen. Het échte doel was meer bescheiden, namelijk het leren omgaan met de muis. De toenmalige pc-gebruikers waren voornamelijk bekend met de commando-regel. Solitaire was bedoeld om hen 'drag-and-drop' aan te leren zonder dat ze zich dat realiseerden. We mogen constateren dat het ons dat wonderwel goed heeft bijgebracht, geleet op het feit dat we het 'sleur-en-pleur-principe' nog steeds volop gebruiken.

Windows 10 wordt uitgebracht met de Microsoft Solitaire Collection, een Patience-versie die je verplicht tot het bekijken van reclamefilmpjes van dertig seconden om het spel te mogen blijven spelen. Natuurlijk kan het ook zonder reclame, alleen moet je voor het verwijderen daarvan betalen.

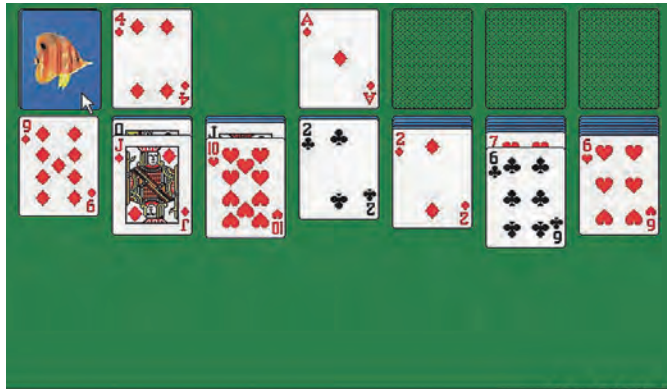
Maar ... er is een betere manier!

In navolging van Candy Crush c.s. heeft Microsoft het 'free-to-play' (F2P) spel-principe omarmd. Zodat je gratis spelletjes legaal kunt spelen, waarbij de ontwikkelaars geld kunnen verdienen door het verkopen van advertenties of door het verkopen van uitbreidingen in het spel. Op die manier wordt door het vragen van relatief weinig geld voor 'in-app'-aankopen flink geld verdiend. Misschien verklaart dat ook waarom Candy Crush Saga automatisch is geïnstalleerd op nieuwe Windows 10-pc's.

Patience en Mijnenveger 'vrij' spelen?

Bij het uitkomen van Windows 8 zijn de oude vertrouwde Patience, Freecell, Hartenjagen, Mijnenveger en andere Microsoft-spelletjes uit Windows verwijderd. Er was geen enkel spelletje meer aanwezig. Wenste je die wel, dan waren ze gratis op te halen vanuit de Microsoft Store.

Nu, met het uitkomen van Windows 10, worden de Microsoft

Solitaire Collection en Candy Crush standaard geïnstalleerd. Mocht je denken dat dit een aardige geste is van Microsoft, dan heb je het mis. Solitaire toont allerlei reclamebanners en reclamevideo's in volledig scherm. Dit is een van de nieuwe manieren van Microsoft om inkomsten te genereren. Wens je die reclameuitingen niet meer, dan kost je dat dus € 1,50 per maand of € 10,- per jaar, en dat alleen voor de 'Microsoft Solitaire Collection Premium edition'. Zo ook met Mijnenveger; dat is nog niet geïnstalleerd, maar wel aanwezig in de Store! Voor Mijnenveger worden dezelfde bedragen gevraagd om het zonder advertenties te kunnen spelen. Wens je dus nog steeds van de oude spellen genieten, dan kost je dat € 20,- op jaarbasis.

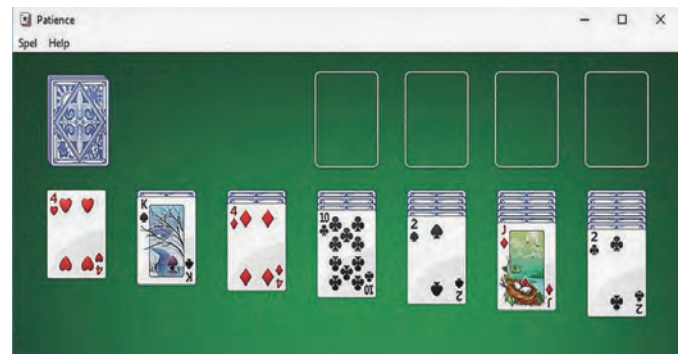
Buiten het feit dat deze advertenties je tijd kosten en je aandacht verleggen naar reclame i.p.v. het spel, word je gevolgd via jouw reclame-id¹ binnen de verschillende Windows Store Apps. Dit wordt gedaan om een beter profiel van je te kunnen maken voor gepersonaliseerde reclameuitingen binnen de ooit gratis spelletjes. Met deze 'voor een appel en een ei'-methode van Microsoft lijkt Windows 10 een gratis upgrade te zijn, maar blijft het toch een betaald product. Windows 10 kost meer dan € 100,- wanneer je zelf een pc bouwt, en ook fabrikanten betalen voor de installatie van Windows 10. Het is alleen gratis voor gebruikers die er normaliter ook weinig moeite mee zouden hebben om voor Windows te betalen. Waarom dan overstappen naar 'in-app' aankopen? Toch is dit niet nieuw voor Microsoft. In de Windows 10 Weer-app werd ook reclame getoond. Luid gebruikersprotest leidde er uiteindelijk toe dat Microsoft de advertenties verwijderde. Ook de andere uit Windows 8 bekende Nieuws, Sport en andere apps bevatten reclameuitingen.

Reclamevrije Patience en Mijnenveger?

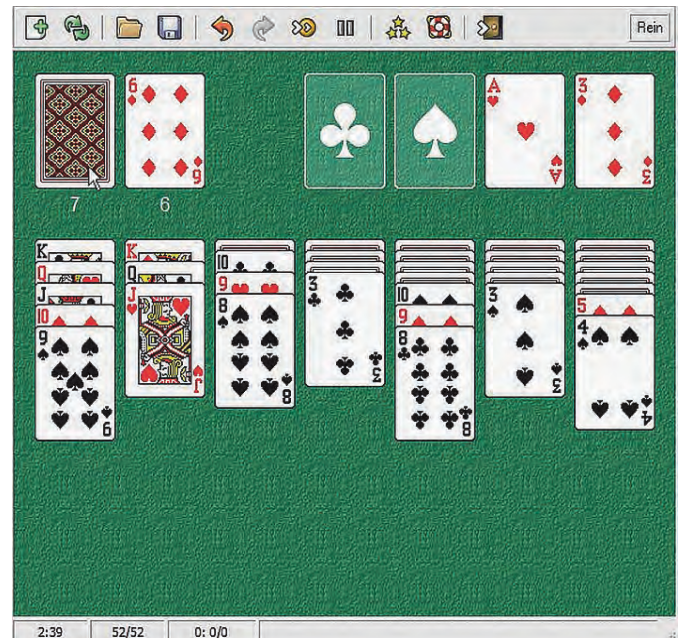
In plaats van impulsief te betalen voor deze Microsoft-versie van Patience en Mijnenveger zonder advertenties, zijn er betere bestemmingen voor dat geld dan Microsoft. Er zijn prima, reclamevrije, gratis versies van Patience en Mijnenveger te verkrijgen.

De mogelijkheid bestaat om de oude spelletjes die bij Windows 7 werden geleverd terug te krijgen. Alleen heeft Microsoft het niet makkelijk gemaakt. Het is een gedoe om dat voor elkaar te krijgen. Je zou kunnen denken ze gewoon van Windows 7 te kopiëren naar Windows 10. Alleen heeft Microsoft een test in de spelletjes zitten die testen of het onder Windows 7 draait. Helaas verhelpt de compatibiliteitsmodus daar niets aan. Je zult de spelletjes moeten aanpassen door de test te verwijderen of ergens aangepaste versies downloaden, waar de controle is aangepast. Mocht je nog

ergens een Windows XP hebben, dan zijn de spelletjes van daaruit wel simpelweg te kopiëren naar Windows 10. Ze werken nog ook!

Deze aangepaste versies van de Windows 7-spelletjes staan op WinAero². Deze zijn op eigen risico te downloaden en in het Nederlands te installeren op Windows 8 en Windows 10. Let wel op de misleidende advertenties van MediaFire wanneer je dit doet. De MediaFire website probeert je te verleiden tot het downloaden van andere, onaangename en mogelijk malware bevattende software. Download alleen het bestand: **Windows-7-Games-For-Windows-8-and-10-Multi-language-x86-x64.zip**. Heb je geen Windows XP meer, waar je zelf de spelletjes uit zou kunnen halen, dan kun je via de link onderaan³ de oude Windows XP-spelletjes Patience, Freecell, Hartenjagen, Mijnenveger, Spider en 3D Pinball ophalen. Plaats ze ergens op je pc en ze zijn via het aanklikken van het exe-bestand direct speelbaar.

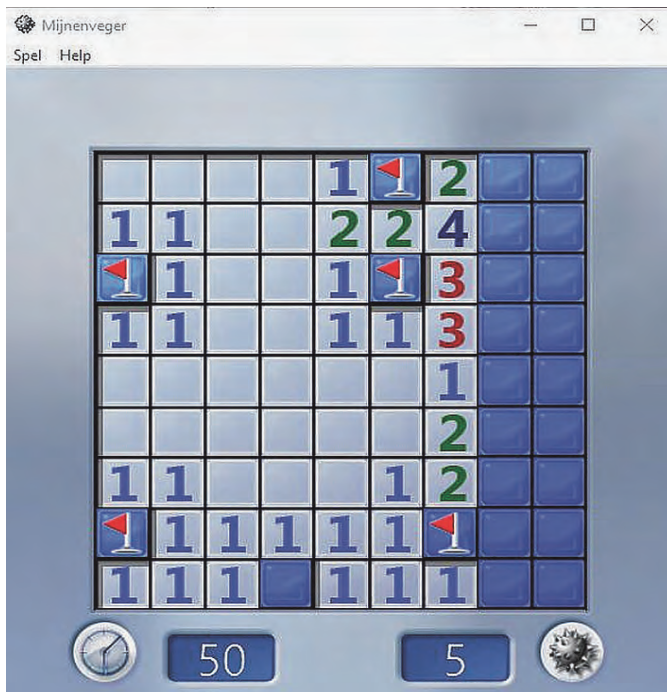
Je zou natuurlijk ook de klassieke Windows-spelletjes kunnen overslaan en op zoek gaan naar andere varianten van je geliefde spelletje. Veel zijn er daar niet van. Wie zou er immers een vervanger willen maken voor iets wat al goed is? Bovendien moet je dan ook nog oppassen dat de vervangers zelf geen reclame of, nog erger, malware meebrengen. De Engelstalige PySol Collectie⁴ komt daarvoor in aanmerking. Hiervan is de ontwikkeling echter gestopt. Helaas staat de downloadlocatie (SourceForge.net) nogal eens op een zwarte lijst. Voor zover vast te stellen is voor de PySol Collectie zijn het 'zuivere' programma's.

Ook zijn er varianten van Patience en Mijnenveger te vinden die te spelen zijn vanuit de browser. Ik heb er maar één kunnen vinden die geen advertenties toont en dat is de Engelstalige site: solitaireforfree.com.

De enige mij bekende reclamevrije Mijnenveger is <http://michaelbutler.github.io/Mijnenveger/> Helaas heb ik geen reclamevrije FreeCell kunnen vinden. Mocht dat niet genoeg zijn, laat dan een zoekmachine zoeken naar de tekenreeks: **Windows -Spelletje- gratis reclamevrij -Android -iOS**

Voor -Spelletje- vul je dan de naam van je favoriete spel in. Veel van wat je vindt is niet vrij van advertenties. Die zijn vrij simpel te blokkeren met AdBlockPlus of uBlock. Mocht iemand méér sites vinden waar men dit soort spelen reclamevrij aanbiedt, dan wil ik dat graag horen via het contactformulier op mijn site.

Wanneer wij, met ons allen, Microsoft intensief bestoken met klachten over de reclame in de genoemde spellen, zou het zomaar kunnen zijn dat Microsoft zucht, net zoals bij de Weer- en Nieuws-app is gebeurd. Klachten over Windows 10 kunnen worden ingediend via de Windows Feedback app. **Doen!**

Links:

- 1 Privacy en Cookies
- 2 Win7 spel op Windows 10
- 3 WinXP spel op Windows 10
- 4 PySol collectie4

Dit artikel + links

Mijn eigen site

<http://bit.ly/r-mspriv>
<http://bit.ly/r-w7spel10>
<http://bit.ly/r-XPspel>
<http://bit.ly/r-pysol>

http://reindejong.nl/Windows10_vrij_spelen
<http://reindejong.nl>

Colofon

De SoftwareBus is het officiële periodiek van de Vereniging CompUsers en verschijnt zes keer per jaar, steeds vergezeld van de GigaHits: een DVD-ROM met geselecteerde software. Uitgever: ProgrammaTheek BV.

Artikelen

De SoftwareBus bevat veelal bijdragen van onze leden. Daarnaast werkt CompUsers samen met andere computerbladen. Auteurs die voor de SoftwareBus schrijven geven impliciet toestemming om hun artikelen door te plaatsen in deze bladen. Uiteraard gebeurt dit met vermelding van auteur en bron, en eventuele vergoedingen hiervoor komen ten goede aan de auteur(s). Indien u als auteur bezwaar hebt tegen doorplaatsing, ontvangen we toch graag uw bijdragen voor de SoftwareBus. Uw standpunt in dezen wordt uiteraard gerespecteerd.

Abonnementen

Het jaarabonnement kost voor niet-leden van CompUsers en HCC € 26,50, inclusief verzendkosten binnen Nederland. Leden en donateurs van CompUsers en leden van HCC krijgen € 9,00 korting. Bij betaling door middel van automatische incasso wordt € 2,50 korting gegeven.

Verzendkosten: voor verzending buiten Nederland, maar binnen de EU: € 6,00 en buiten de EU: € 12,00. Wijzigingen van tarieven worden ten minste twee nummers tevoren in het colofon gemeld. Losse nummers: € 5,-. Voor visueel gehandicapte abonnees is gratis een elektronische versie beschikbaar. Aanvragen: redactie@CompUsers.nl

Aanbrennen en bestellen: www.CompUsers.nl/eshop

Een abonnement wordt aangegaan voor een periode van één jaar, tenzij bij het aangaan expliciet een andere termijn is overeengekomen. Na afloop van deze periode wordt het abonnement verlengd voor onbepaalde tijd. Beëindiging van het lidmaatschap van de vereniging CompUsers of HCC betekent niet automatisch dat het abonnement wordt opgezegd.

Een abonnement kan op ieder moment worden beëindigd; daarbij geldt een opzegtermijn van drie maanden, tenzij de abonnee een langere termijn aangeeft. Opzeggen kan uitsluitend via de abonnementenadministratie van CompUsers, dus niet via de HCC. De contactgegevens staan hieronder bij Adresmutaties. Na opzegging wordt het abonnementsgeld herrekend op basis van het aantal verzonden nummers. Hierbij worden de ledenkorting en de verzendkosten wel berekend, maar niet de eventueel ontvangen korting voor automatische incasso. De abonnementenadministratie is niet telefonisch bereikbaar, maar is te bereiken via een contactformulier op de website www.CompUsers.nl, en per mail: abonnementen@CompUsers.nl en

per post:

CompUsersabonnementen, Postbus 23, 5100 AA Dongen, Nederland.

Vermeld a.u.b. duidelijk uw naam en adres en, indien HCC-lid, uw HCC-lidmaatschapsnummer.

N.B.: De abonnementenadministratie is niet gekoppeld aan de HCC-administratie. Als de abonnee inmiddels geen HCC- of CompUserslid meer is, geldt voor de verlenging de niet-ledenprijs.

Betalingen

Bij voorkeur via automatische incasso onder vermelding van de abonneenaam en het abonnementsnummer. Bij niet-tijdige betaling wordt een aanmaning verzonden; hiervoor geldt een toeslag van € 2,50. Bij betaling anders dan via automatische incasso geldt een betaaltermijn van één maand na verzending van de factuur/acceptgirokaart. Bij overschrijding van de betalingstermijn wordt de toezending van de SoftwareBus onderbroken totdat de betaling binnen is. Niet verzonden nummers geven geen recht op restitutie in geld of anderszins.

ING-bankrekeningnr. IBAN: NL13 INGB 0000 206202 BIC: INGBNL2A t.n.v. ProgrammaTheek BV

Adresmutaties

CompUsersleden: mailen naar abonnementen@CompUsers.nl

HCC-leden: ga naar www.hcc.nl/contact en volg de aanwijzingen.

Voor overigen: mail naar abonnementen@CompUsers.nl het oude en het nieuwe adres.

Advertenties

Informeer bij de redactie: redactie@CompUsers.nl

Redactie

René Suiker, hoofdredacteur

Rob de Waal Malefijt, eindredacteur

Ger Stok, grafisch coördinator

Isja Nederbragt, auteur

Opmaak: DTP-team CompUsers

Henk van Andel, Henk Heslinga, Harry van Mosseveld, Ger Stok, Rob de Waal Malefijt

Druk: Senefelder Misset, Doetinchem

Ontwerp opmaak: Okker Reclame, Veenendaal

Ontwerp omslag: FIR&E, Wageningen

Windows 10 automatische update

Ruud Uphoff

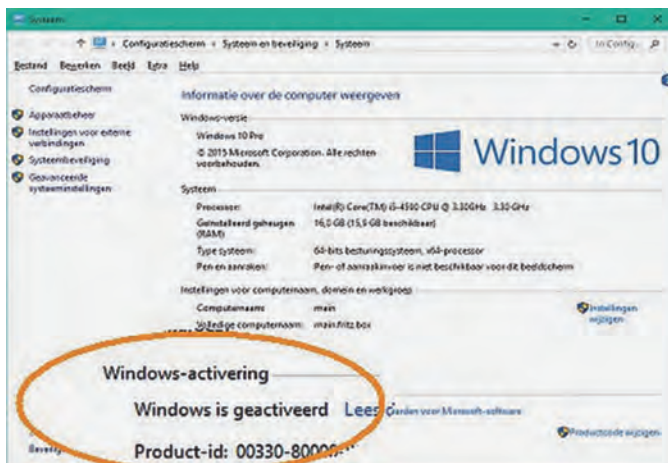
Windows 8? Wat was dat ook alweer? Laten we het daar maar niet meer over hebben. Zelfs deze Ruud Uphoff heeft afscheid genomen van Windows 7. Dit Windows 10 zou ik zelfs mooi gaan vinden als het kon worden ontdaan van wat Micro-softiaanse arrogantie.

Bioloog professor Jan van Hooff betoogde ooit dat zogenaamde plofkoppen kennelijk niet zo zielig zijn als wij denken. Hij liet zien hoe deze eierleggers, ook als de schuur open wordt gezet, toch liever met z'n allen in die schuur blijven. De dieren waren, zo liet ie glimlachend weten, psychisch gedeformeerd. Ze wisten niet beter.

Waar is de productcode?

Daar hebben wij ook last van. Wij hebben zodanige expertise in sommige moeilijke problemen, dat we ze al lang niet meer als moeilijk ervaren. Maar wee ons als dat moeilijke probleem plotseling wordt vervangen door iets kinderlijk simpels. Na de upgrade naar Windows 10 vragen velen zich af hoe dat ooit moet als het systeem opnieuw moet worden geïnstalleerd, bijvoorbeeld na vervangen van de harde schijf. Dan heb je immers de productcode nodig? Waar is de productcode? Moet ik nu een nieuwe Windows 10 kopen als ooit de harde schijf ter ziele gaat?

Nee, dus! Maar waarom. Waarom was Microsoft daarover niet gewoon vanaf het begin duidelijk tegen te consumeren? Mensen denken nu eenmaal dat ze voor een herinstallatie die code nodig zullen hebben. Te meer daar de herinstallatie daar maar liefst twee keer om vraagt. Dat je het twee keer gewoon kunt negeren, is echter de absurd lijkende werkelijkheid. Microsoft kent je systeem!

Afbeelding 1: Windows-activering

Is dat Microsoft account nodig?

Nee! Want een van de stiekeme verbeteringen van Windows 10 is het veel minder opdringerige Microsoft account. Je hebt het wel vaker nodig, maar je kunt perfect met Windows 10 werken zonder het te gebruiken met gebruikersaccount. Ook OneDrive werkt dan prima. Maar nu al mijn systemen, inclusief mijn tablet, over zijn op Windows 10 is het wel gemakkelijk.

KWALIJK! Ook in Windows 10 probeert Microsoft meteen na installatie het eerste account een Microsoft-account te laten zijn. Onder dat account dient niet gewerkt te worden! Rond 25% van de Nederlandse computers is besmet met malware.

Dat zou aanzienlijk minder kunnen zijn als de software-industrie veiligheid boven commerciële belangetjes zou stellen. Hetzelfde Microsoft dat ooit waarschuwde niet met een administratoraccount te werken, legt zich nu neer bij de internationale idioterie, die gemak boven veilig werken stelt.

Verrassende ervaringen met schone installaties

Aan het begin van de Update kun je kiezen om alles, alleen je bestanden of helemaal niets te behouden. Ik was van plan het helemaal schoon te doen, maar tot mijn verbazing had ik ook geen andere keuze dan het behouden van mijn databestanden, of helemaal niets. Dat was een verrassende ontdekking! Het oorspronkelijke systeem was namelijk Engels en daar werd, met deze beperking, een Nederlandse versie van gemaakt. Helaas is het niet mogelijk een 32 bits-installatie bij te werken naar een 64 bits versie, maar je kunt na de update wel de HDD formatteren en een 64 bits installatie doen. Die wordt dan wel geactiveerd.

Dat 'helemaal niets bewaren' wekt bij velen wantrouwen. Het betekent dat de bestanden in alle persoonlijke mappen van alle gebruikers, op drive C: worden gewist. Je kunt ze dus veilig stellen door ze naar een andere partitie te verplaatsen. Maar let op! Ook alle accounts worden gewist, dus de kans is groot dat de toegang tot je bestanden op die andere partitie na installatie wordt geweigerd. Je zult na afloop van het proces, de toegangsrechten op die mappen moeten aanpassen. Dat is een verhaal dat buiten het bestek van dit artikel valt, maar eigenlijk al bij elke gebruiker van Windows sinds XP bekend zou moeten zijn. Zo niet, vraag hulp in HCC-Forums. Een mindere ervaring is de melding dat Windows 10 niet werd gedownload omdat de CPU niet compatibel zou zijn. Flauwekul! Het bleek later een bug in dat progje van Windows 7 en 8.1 te zijn. Gewoon zelf het ISO-bestand downloaden, zoals 'Rhino' heeft beschreven. Ook van een oude laptop uit 2005 moest Windows 10 aanvankelijk niets weten. De update liep vast met BSOD 'Page fault in non paged area'. Maar na een schone update loopt ook dat systeem als een zonnetje.

Na een update: schoonmaak houden

Ook als je de eerste update uitvoerde als schone installatie, heb je de mogelijkheid die update ongedaan te maken. Daartoe bewaart Windows 10 een kopie van het oude systeem, plus bijkomende zaken die op een goed werkend systeem alleen een fikse schijfruimte innemen.

Klik met de rechter muisknop op *Start* en kies *Opdracht-prompt* (administrator). Typ het commando `cleanmgr`. Laat drive C: opruimen en laat alles verwijderen wat verwijderd kan worden. Lees meer in het artikel *Typisch Rhino - Schijfopruiming* van Rein de Jong in SoftwareBus 2015-3.

Die mail-app: een grof schandaal!

IMAP4 (Internet Mail Access Protocol version 4) dient om op elke computer, waar ook ter wereld, je mail zonder enige

beperking te kunnen afhandelen via een mailprogramma in plaats van alleen via webmail. De specificatie van IMAP4 definieert alleen 'Inbox' als map voor binnenkomende mail. Alle andere mappen, zoals voor verzonden mail, zijn aan de gebruiker overgelaten. Het mailprogramma moet dus wel de andere mappen kunnen instellen, maar deze app kan dat domweg niet en bepaalt zelf hoe de map voor verzonden mail op de server gaat heten. Te zot voor woorden!

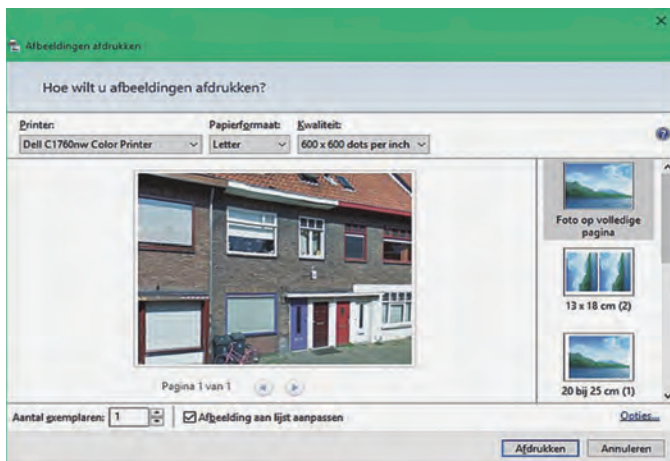
Alternatief is de extensie 'Special folders' gedefinieerd in RFC-6154, die dan door zowel de server als het mailprogramma ondersteund moet worden. Ook niet dus! Deze app heeft geen enkele instelmogelijkheid en is daarom niet meer dan een kwaliteitsloos speeltje. De ergernis wordt gecompliceerd met de onmogelijkheid deze inferieure pulp van het systeem te verwijderen.

Saillant detail: Windows Live Mail en MS-Outlook ondersteunen beide mogelijkheden, evenals Gmail en Outlook (voorheen Hotmail) Microsoft weet dus wel hoe het hoort te zijn. De ergernis wordt gecompliceerd met de onmogelijkheid dit inferieur pulp op de normale manier van het systeem te verwijderen. Dat lukt wel vanuit Windows Power Shell met dit commando:

```
Get-AppxPackage *windowscommunicationsapps* |
Remove-AppxPackage
```

Foto's en andere figuren bekijken en afdrukken

Microsoft veroorzaakt ook in Windows 10 weer de nodige ergernis, door faciliteiten waar gebruikers mogelijk aan waren gehecht, zonder technische noodzaak uit het OS te slopen. Ook het toevoegen van zaken die de één wellicht handig vindt, maar die een ander ervaart als opgedrongen rommel, is weer ruim vertegenwoordigd. Sinds Windows Vista wordt het systeem stap voor stap uitgekleeft. Even een fotootje afdrukken? Dat deden we in Windows 7 even vlug met dat handige Windows Photo Viewer. (afbeelding 2). Het is nog steeds aanwezig, maar als je wilt instellen dat dit het standaardprogramma moet zijn, mag dat alleen voor een tweetal middeleeuwse indelingen!

Afbeelding 2: Afdrukken

Het is aan te passen in het register, maar dat is een uiterst tijdrovend klus. Gelukkig zijn er mensen die het al met succes hebben gedaan. Laat a.u.b. ook bij verdere verspreiding de gegevens van Shawn Brink, de originele auteur, in het bestand staan. Download dit bestand:

https://www.ruphoff.nl/files/Restore_Windows_Photo_Viewer.zip

Het bevat een bestand *Restore_Windows_Photo_Viewer.reg*. Maak een tijdelijke map C:\XXX (of hoe je 'm wilt noemen) en zet het *.reg bestand daarin. Klik met de rechter muisknop op Start en kies Opdracht-prompt (administrator) en typ navolgende commando's:

```
cd \xxx
reg import Restore_Windows_Photo_Viewer.reg
```

Sluit het opdrachtvenster. Klik op Start en kies *Instellingen* → *Systeem* → *Standaard apps* en vervolgens helemaal onderaan *Standaardapp instellen door app*.

Je kunt nu alle plaatjes of foto's op de klassieke manier aan Windows Photo Viewer hangen. Verwijder die tijdelijke map C:\XXX na afloop.

Die vervelende mappen in 'Deze pc'.

Ze waren er al in Windows 8 en meteen verscheen in diverse bronnen op Internet de vraag hoe je ze de nek kon omdraaien: je persoonlijke folders. Die folders zijn prima bereikbaar op de klassieke manier, dus via de snelkoppeling op je bureaublad, maar in Deze pc worden ze vooral als hinderlijk ervaren als je vanuit een programma moet bladeren.

Deze download vanaf mijn server:

https://www.ruphoff.nl/files/mappen_weg.zip bevat een simpel batch-bestand dat ze in één keer weggooit. Uitvoeren als administrator.

Fouten om te negeren ...

Ik zeg altijd 'De echte bèta-test is de release' en dat geldt ook voor Windows 10. Je zult in je logboek o.a. een serie foutmeldingen zien. De meeste ontstaan bij het afsluiten of opnieuw starten van het systeem. Negeer ze tot Microsoft ooit zijn troep opruimt. In het logboek Systeem: de Event ID nummers 10016, 10010 en 7031. Niet in het logboek, maar wel enigszins irritant, is het op sommige systemen verschijnen van een extra snelkoppeling naar het configuratiescherm. Rechter muisknop op het bureaublad en dan kiezen voor 'vernieuwen' doet het ding netjes ophoepelen.

... en om niet te negeren: privacy!

Ook als je bij de installatie niet klakkeloos koos voor *Expressinstellingen gebruiken*, en ook al moet je niets hebben van aanmelden met een Microsoft-account, Big Brother sinds Windows 8 al op je systeem geïnstalleerd. En dat wordt met Windows 10 alleen maar erger.

Ik vindt het beangstigend dat er mensen zijn met zo weinig verantwoordelijkheidsgevoel, dat ze hun systeem niet veilig bijgewerkt houden met de laatste updates. Maar het is nog beangstigender dat we kennelijk moeten accepteren dat ons de eigen verantwoordelijkheid hierover wordt ontnomen. Updates worden je opgedrongen, ook op het moment dat ze in conflict komen met bijvoorbeeld door de gebruiker geplande taken, zoals ik tot mijn ergernis moest ondervinden. Ga je naar *Start* → *Instellingen* → *Privacy* en blokkeer je daar alles, dan nog is je systeem permanent met een server van Microsoft verbonden en word je ook regelmatig verbonden met een content provider: Akamai Technologies. Worden daar persoonsgegevens verzameld? Gebeuren daar enge dingen mee? Nee, dat lijkt me niet. Maar dat kan morgen anders zijn. Zeer recent heeft Microsoft zijn privacy-policy aangepast. Wie dat bestudeert, komt tot de ontdekking dat gegevens over jou kunnen worden opgeslagen op een server in de VS, ook voor ingezetenen van de EU. Mag dat? Ja, mits ook daar aan onze strenge regels ter zake van privacy wordt voldaan. En dat is prima geregeld middels het 'Safe Harbor agreement'. Een 'afpraak' om de regels van de EU te respecteren. En dus hoeven we ons geen zorgen te maken. Als de vermaldigde NSA morgen in het geniep tegen Microsoft fluis-tert: 'Wil je wel eens als de bliksem een tap zetten op alles wat die verkeerde Uphoff uitspookt', roept Microsoft met luide stem 'WEG-WEZEN jullie! We hebben de EU beloofd dat niet te doen.' Er zijn natuurlijk altijd lieden die dat niet geloven. In elk geval gezaghebbend IT-jurist, Arnoud Engelfriet niet: <http://blog.iusmentis.com/2012/09/12/de-amerikaanse-cloud-in-op-basis-van-safe-harbor-vergeet-het-maar/> Het statement van Arnoud dateert uit 2012, maar is nog steeds actueel!

● Printerleed ●

last van obstipatie, en de genezing

Wessel Sijl

Tijdens mijn zomervakantie had ik kortstondig last van verstopping. Met een simpel middelste van de lokale drogist, geholpen door een flinke dosis pruimen, was dat leed snel verholpen.

Thuisgekomen ging ik direct de per mail ontvangen belangrijke stukken printen (ja, de schrijver van dit epistel is nog van de oude stempel: officiële stukken worden geprint en keurig conform de Algemene Wet Rijksbelastingen zeven jaar gearchiveerd). Maar: mijn all-in-one printer leed aan een vergelijkbare kwaal. Hij produceerde alleen nog prints met halve tekst en vage strepen. Alleen bestaat hiervoor geen laxeremiddel en een kilo pruimen is eveneens zinloos. Lees verder: hoe ik deze hardnekkige kwaal te lijf ging, en de strijd won.

was er geen enkele verbetering zichtbaar. De moed zonk me in de schoenen.

Maar het printerprogramma bleek nog een andere optie te hebben: een intensieve reinigungsopdracht. Als je dat aanklikt, krijg je direct een waarschuwing dat dit veel inkt kost. In feite is het weer zo'n reiniging, maar dan met nog meer inkt, en naar alle waarschijnlijkheid onder hogere druk door de printkop geperst (maar daarover vermeldt de gebruiksaanwijzing niets).

Er zat niets anders op; dan maar ten

gebruik, maar van een goedkoper merk, dat overigens een uitstekende reputatie heeft (en dat ik ook jarenlang probleemloos in mijn vorige Canon all-in-one printer gebruikte). Ik stelde mezelf de vraag of de mogelijke verstopping wellicht daaraan zou liggen. Maar ik bedacht me ook dat ik de printer had gekocht bij een inktwinkel die ook cartridges hervult. De verkoper, die 'hofleverancier' van mijn merk printer is, bezwoer dat zonder probleem de cartridges door hem konden worden nagevuld. Aannemende dat deze retailer geen gedoe wil hebben met de door hem verkochte printers, waarvan hij ook de cartridges navult, concludeerde ik dat andere inkt niet de oorzaak zou kunnen zijn. Zou er dan toch iets onderhuids kapot zijn?

De printer ter reparatie aanbieden zag ik niet zitten; de kan is groot dat een reparatie duurder uitvalt dan de aanschaf van een nieuwe. Ik was al begonnen met het raadplegen van websites van leveranciers voor een andere printer. Maar omdat er twijfel knaagde, googelde ik wat om vast te stellen wat de oorzaak kon zijn, en wat er aan te doen.

Daarbij viel mijn oog op een reinigungs-cartridge. Ik had het wel eens voorbij zien komen, maar had er nooit aandacht aan besteed, gebaseerd op koudwaterangst dat het een printer zou kunnen beschadigen.

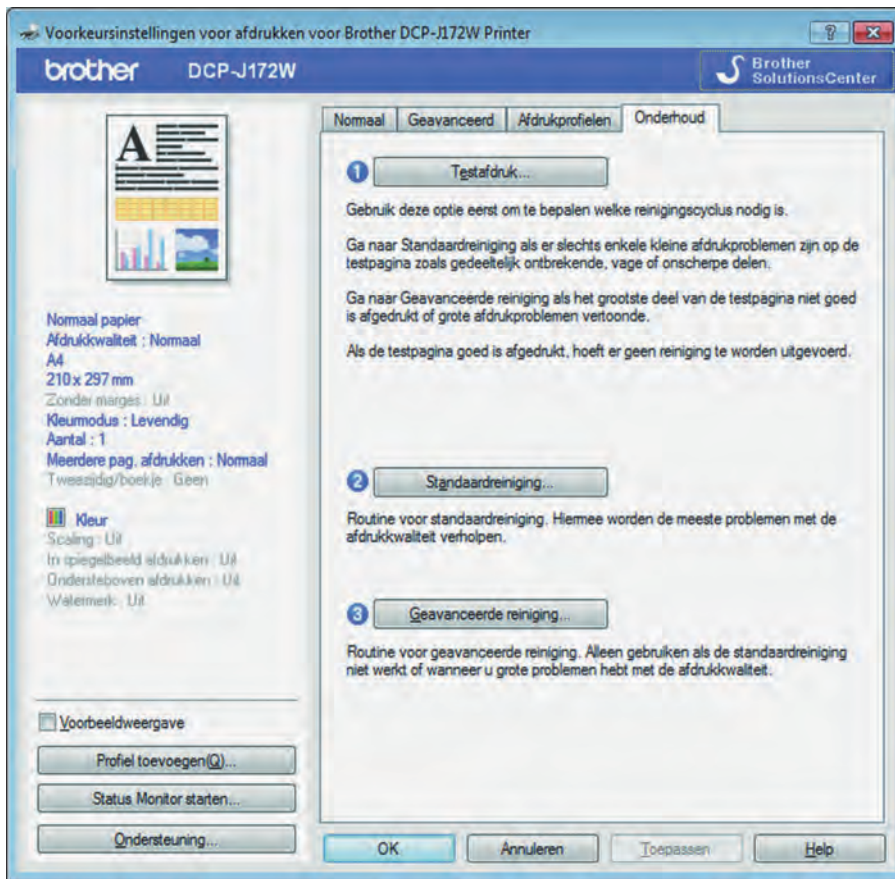
Over mijn Brother all-in-one printer heb ik geen klachten. Al twee jaar doet die vlekkeloos (letterlijk) zijn werk. Daarom was ik onaangenaam verrast dat er bij terugkomst van vakantie ineens geen zinnige print meer uit kwam. Met de gebruiksaanwijzing in de hand, en na het maken van speciale testprints, onderdeel van het Brother printerprogramma, bleek dat de kwaal in de zwarte inkttoevoer zat. Geen probleem: de gebruiksaanwijzing legt duidelijk uit hoe je een reinigungsopdracht kunt geven. Aldus geschiedde, maar het resultaat was teleurstellend: geen verbetering. Dan nog maar een keer; volgens de gebruiksaanwijzing mag het maximaal vijf keer, en dan zou het verholpen moeten zijn. Maar zelfs na vijf keer reinigen (wat een flinke slok printerinkt kost - er wordt telkenmale wat inkt door de printkop geperst om uitgedroogde en aangekoekte inktresten los te krijgen),

koste van een flinke extra dosis inkt. Gelukkig kan bij de Brother de zwarte printkop apart worden gereinigd (maar ook alleen kleur), zodat het inktverlies nog enigszins te overzien blijft. Maar ook de intensieve reiniging liet geen verbetering zien. De gebruiksaanwijzing was vaag over hoe vaak je intensief mag reinigen. Ik gokte erop dat dit ook maximaal vijf keer mag. Na de vijfde keer dacht ik een heel klein beetje verbetering te zien, maar per saldo was de kwaliteit nog hopeloos slecht. Volgens de gebruiksaanwijzing moet er dan met de servicedienst contact worden opgenomen.

De moed zonk me nu echt in de schoenen. Ofwel de verstopping was zo extreem dat die niet meer te verhelpen was, of de printkop was beschadigd. Ik legde daarbij ook nog een verband met het feit dat ik geen originele inkt

Zou dat dan toch wat zijn? De kosten van deze reinigungs-cartridges vielen

mee, en ik besloot de stoute schoenen aan te trekken, en gelijk een hele set aan te schaffen - voor iedere kleur een aparte cartridge.

De reinigingscartridges werden geplaatst en gebruikt volgens de meegeleverde gebruiksaanwijzing. Alhoewel het niet op de verpakking vermeld staat, vermoed ik dat er alcohol in zit (als je de cartridge nieuw uit de verpakking haalt, zie je een kleurloze vloeistof). Het moet nauwgezet worden ingezet: twee keer reinigen, dan een uur laten staan, en vervolgens nog een keer reinigen. Dan zou het goed moeten zijn. De gebruiksaanwijzing vermeldt dat het mogelijk enkele keren op deze wijze moet worden gedaan. Na drie keer reinigen met de speciale vloeistof bemerkte ik nog steeds geen verbetering. Voor die hardnekkige gevallen geeft de gebruiksaanwijzing een ander advies: na twee keer reinigen de reinigingscartridge 24 uur in de printer laten zitten. Dit zorgt er voor dat de vloeistof langdurig de ingedroogde inktresten kan doen oplossen. Maar ook dat leverde geen resultaat op. Of toch wel: een beetje. Het gaf me in ieder geval moed dat de printkop niet beschadigd was. Maar hoe kreeg ik dan die heftige verstopping ongedaan? Dan toch maar weer eens zo'n 24-uurscyclus. En zowaar zag ik weer een beetje verbetering. Maar ja, op deze wijze zou ik er bij wijze van spreken vele weken mee bezig zijn, dus wat nu?

Op een helder moment werd ik herinnerd aan het intensieve reinigingspro-

gramma van Brother. Als ik dát nou eens zou doen met de reinigingscartridge; een flinke dosis reinigingsvloeistof door de printkop jagen. En, zowaar, dat gaf een flinke verbetering. Maar nog steeds niet voldoende. Dan nog maar eens een keer, gevolgd door de inwerkperiode van 24 uur. Zowaar: dat hielp nog beter. De kwaliteit was voor ongeveer 75% opgelost. Ten slotte besloot ik die hele cyclus te herhalen: twee keer intensief reinigen met de speciale vloeistof, 24 uur wachten, en nogmaals een keer intensief reinigen. En waarachtig: de printer was weer gezond! Hij produceerde weer ragscherpe duidelijke prints. Het was dus echt een obstipatie, en een hele forse. Maar de aanhouder wint.

Navragen en googelen leerde dat zo'n superzwarte verstopping drie belangrijke oorzaken kent:

1. Veel printen. In mijn geval klopt dat. Bij de inleiding gaf ik al aan dat ik veel stukken print (ik ben van de generatie die de cloud wel gebruikt, maar ook nog een keurig papieren archief heeft van dingen zoals belastingzaken, hypotheekadministratie, enz.). Bij veel gebruik vervuult de printer langzaam maar zeker.
2. Te weinig printen en de printer uitschakelen. In feite klopt dat ook in mijn geval. Tijdens langdurige afwezigheid, zoals vakantie, schakel ik de printer uit. Ik haal zelfs de stroom ervan af. En dat is nou net niet handig. Mijn Brother-printer kan je rustig ingeschakeld laten. Dat wordt zelfs aangeraden; de printer valt auto-

matisch in een zeer diepe slaap (kost nauwelijks stroom) en komt tot leven wanneer dat nodig is: ofwel voor een printopdracht, ofwel voor een automatisch klein reinigingsprogramma wanneer de printer merkt dat die langere tijd zelf wordt gebruikt. Zo verlaagt die zelf preventief de kans op verstopping.

3. De printer staat pal in de zon, en door opwarming is de kans op verstopping groter. En ook dat klopt in mijn geval. Sterker nog, de kamer waar de printer staat - prominent in de zon - staat op het zuidwesten, en kan fors warm worden. Tijdens mijn vakantie was het dubbel raak: de stroom ervan af, en de printer in de felle zon (en tijdens mijn vakantie was het ook in Nederland erg zonnig).

Dat was een belangrijk leermoment. Zo'n heftige verstopping overkomt me geen tweede keer! Verder heb ik besloten om de reinigingscartridges regelmatig preventief in te zetten, ieder kwartaal. Wetende dat je ongeveer acht tot tien keer een reiniging kunt doen met zo'n cartridge, doe je er twee jaar mee. Ik vroeg me trouwens af waarom je voor iedere kleur een aparte reinigingscartridge nodig hebt, maar bij het gebruik werd me dat direct duidelijk: al snel wordt de vloeistof enigszins gemengd met de inkt. Dus met aparte cartridges per kleur wordt vervuiling voorkomen.

Tenslotte vroeg ik me af waarom mijn veel duurdere Epson 2880 fotoprinter geen last heeft gehad van zulke heftige verstopping (ik heb die printer al langer dan de Brother all-in-one, gebruik hem best intensief, en heb slechts een keer een reinigingsopdracht vanuit de driver hoeven geven). Navraag leerde dat ik verband houdt met de totaal andere inkt (gepigmenteerde inkt, in plaats van dye inkt), en dat de belasting van de printerkoppen naar verhouding geringer is (verdeeld over negen koppen, in plaats van vier koppen). Maar ook bij zulke printers moet je voorbereid zijn op de mogelijkheid van vervuiling.

Een leerzame ervaring rijker. En gelukkig geen illusie armer.

● Second Life ●

René Suiker

Ofwel, een tweede leven. En hoewel we natuurlijk niemand willen stimuleren om er een dubbelleven op na te houden, gaan we toch eens aandacht besteden aan dit fenomeen op Internet. Een tijd geleden was het een hype, nu hoor je er niemand meer over. Is dat omdat iedereen er zo in op gaat dat je geen tijd meer hebt om erover te communiceren, of is het gewoon doodgebloed?

In de SoftwareBus heb ik al vaker aandacht besteed aan sociale netwerken. We waren misschien wel de eersten die iets over Hyves publiceerden, we waren misschien wel de laatsten die over Facebook en Twitter begonnen en in dit rijtje past mogelijk ook Second Life. En ik zeg 'mogelijk', want ik weet er nog niets van. Ik ga jullie meenemen op een ontdekkingsreis, waarvan ik niet weet of die zal slagen en hoe die zal aflopen. Als u dit leest, dan heb ik het in elk geval overleefd. Om daarmee te concluderen dat je er ook veilig in kunt stappen is misschien wat te veel gezegd, maar kom met me mee en laten we er het beste van hopen.

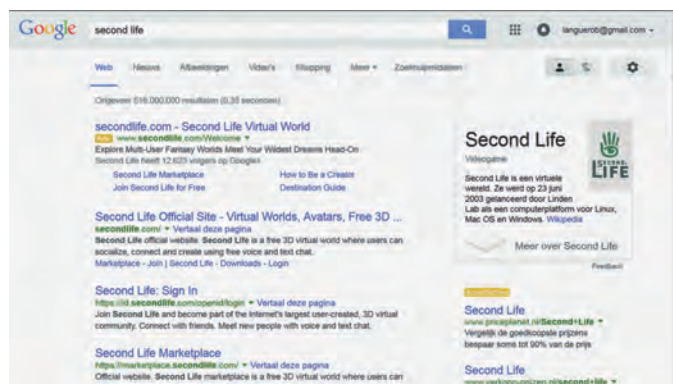
Nota Bene

We gaan dus Second Life straks bezoeken, vooral niet te verwarren met 'Second Love', de website voor mensen die via Internet vreemd willen gaan. Dat is een andere doelgroep, daar schrijven we in de SoftwareBus niet voor.

De plannen

Goed, ik heb er van gehoord, een virtuele omgeving waarin je je als een ander kunt voordoen, als iemand die je wilt zijn in plaats van degene die je bent. Nou gebeurt dat natuurlijk ook wel op de andere sociale media, helaas soms met heel vervelende gevolgen, maar in Second Life mag het, is het zelfs de bedoeling, meen ik. We gaan van start. En wat is nu een beter startpunt dan Google?

Op het moment dat ik 'se' intik, staat bij mij in de zoekbalk

van Google al 'Second Life'. Dat is het geval omdat ik zelf al iets aan research heb gedaan, maar 'Second Life' is wel een van de zoektermen waar Google gauw mee komt. Als ik met 'Second Life' in de zoekbalk 'ik doe een gok' klik, kom ik gelijk op de site terecht: *zie afbeelding*. Daar willen we straks ook heen, maar wat gelijk opvalt is dat het grafisch mooi in elkaar steekt. Ze noemen het de grootste virtuele 3D-wereld die in zijn geheel door de gebruikers gecreëerd is. En dat klinkt natuurlijk mooi. Zo was er in Nederland ooit eens 'de metro', ook een virtuele wereld die door de gebruikers gecreëerd was via 'Telnet', voor de echte internetters van het eerste uur. Maar dat was

alleen maar tekstueel, nu kan het grafisch. Klinkt interessant, maar laten we eerst nog eens kijken wat Google nog meer kan vinden over het onderwerp, als een soort reisgids voor we de gewaagde stappen gaan zetten.

De reisgids

Als we ons via Google gaan voorbereiden, zien we wat achtergrondinformatie over Second Life. Het is een online video-game dat in 2003 werd gelanceerd. Zal ons dat anno 2015 nog weten te boeien? Het is een spel waarbij je met heel veel gebruikers in een virtuele wereld stapt. In de twaalf jaar dat het nu bestaat zal zich wel een beschaving hebben gevormd, misschien wel meer dan één. We duiken eens de encyclopedie in: ons onvolprezen Wikipedia. Niet altijd volledig, niet altijd accuraat, maar toch doorgaans een redelijk betrouwbare en zeer toegankelijk bron.

De encyclopedie

Wikipedia besteedt er veel aandacht aan. Als ik alles overneem, dan heb ik gauw een uitgebreid artikel. Dat zou wat goedkoop zijn, maar het is wel interessant om de pagina eens te bekijken. Er zit een complete inhoudsopgave bij die wel negen hoofdstukken beslaat. Ofwel, een goede plek om je voor te bereiden op de reis. Lees het eens op je gemak door, dat doe ik ook. En ik vat hier en daar samen. Second Life is dus een virtuele wereld. In jargon spreekt men van MMORPG, dat staat voor 'Massively Multiplayer Online Role Playing Game'. En dat betekent dan weer zo veel als een rollenspel, dat je online met heel veel andere mensen speelt. En bij 'heel veel' denken we dus niet aan tientallen, maar eerder aan duizenden. Even voor uw gevoel van proporties, Facebook telt bijna anderhalf miljard gebruikers.

Daar zit Second Life niet aan en dat zal ook niet gebeuren, denk ik. Op dit moment zijn er een paar miljoen accounts en een paar honderdduizend actieve gebruikers.

Over het begrip 'spel' valt ook nog wel iets op te merken. Er is geen 'doel', in die zin is het een grote simulatie van de wereld, of misschien beter, van een wereld. Je kunt er allerhande dingen doen, waaronder ook weer spelletjes spelen met elkaar. Een account kan kosteloos worden aangemaakt, maar er bestaat ook een premievariant, waarvoor betaald moet worden, maar waarmee je dan wel weer meer kunt doen. Naast Second Life zelf is er ook een Facebook-account en er zijn vele YouTube films voorhanden over Second Life. De gebruiker beweegt zich door het spel per avatar. En als u niet weet wat een avatar is, dan kunnen we daar wel een keer op ingaan, maar u kunt het ook opzoeken op Wikipedia. Ik wil nu eens op reis.

Op pad

Laten we maar beginnen. Terug naar de startpagina van Second Life en klikken op 'Play for free', 'gratis spelen'. Je komt dan op het scherm waar je je avatar kunt uitkiezen. Second Life is beschikbaar in meerdere talen, maar

Nederlands heb ik er niet gevonden, dus de schermen zijn allemaal in het Engels. Je mag zelf weten of je je een mannelijke of een vrouwelijke avatar aanmeet, net welke rol je in Second Life wil vervullen. Je kunt een keuze maken uit de voorgestelde figuren. Hierboven zie je dat er nog drie groepen zijn, maar het maakt blijkbaar niet zo veel uit wat je nu kiest, je kunt altijd later nog veranderen. Er zijn in Second Life ook zogenaamde 'Shape Shifters', die veranderen voortdurend van avatar. Of je dat leuk vindt of niet maak je zelf uit.

In ons voorbeeld kies ik maar voor de mannelijke vampierenjager. Vervolgens moet je een gebruikersnaam kiezen. Ik vermoed, dat dat nog wel eens een klus kan worden, want er zijn natuurlijk nogal wat namen al in gebruik. Maar we proberen en uiteindelijk zal het wel lukken. Als je er een gevonden hebt die beschikbaar is, klik je op 'Next Step'. Daar moet je nog wat gegevens over jezelf achter laten. Je kunt een deel van de gegevens al laten invullen door middel van 'Connect with Facebook' als je al een Facebook account hebt, maar uiteindelijk zal je alles wel moeten invullen: Vervolgens klik je op 'Create account'. Dan kan je kiezen of je gratis mee

wilt doen of een premium account wilt hebben. Dat kost nu 6 dollar per maand, dus als je het vaak wilt spelen en wat extra's wil doen, kan dat best een betaalbare hobby zijn. Voorlopig lijkt me gratis goed genoeg en ik veronderstel dat je dat altijd nog kunt wijzigen. Ik klik dus op 'free' maar u mag het uiteraard helemaal zelf weten. Lidmaatschap is uiteraard niet bij CompUsers declarabel. En dan blijkt dat Wikipedia het bij het rechte eind had. Ik dacht dat je intussen al helemaal via de webbrowser kunt spelen, maar er wordt een speciale 3D-browser geïnstalleerd, als je dat tenminste toestaat, maar het hoort bij het spel. De software is overigens gratis. Ik doe het dus maar, als onderdeel van deze spannende reis. Dan wordt de software gedownload, eerst opslaan, dan

uitvoeren. Overigens wordt dit allemaal keurig gepresenteerd op de pagina die je te zien krijgt. Ook hoe je vervolgens in moet loggen en welke gebruikersnaam je hebt gekozen. Wel handig om die ergens op te slaan, vooral als je veel accounts op Internet hanteert.

Er zijn vele tientallen verschillende omgevingen of werelden waarin je je second life kunt gaan spelen, zoals Enchanting Seahorses, Anarchy, Beach en Alley Cat, maar dit is slechts het topje van de ijsberg (zie afbeeldingen).

Als je dan alles gedaan hebt, kan je beginnen. De Second Life-viewer staat op je bureaublad en kan gestart worden. Type je gebruikersnaam en wachtwoord in en log in. Vervolgens moet je nog de voorwaarden accepteren en dan kan de ontdekkingsreis beginnen. En daarover een volgende keer meer.

● Vergane glorie of gouden trio? ●

André Reinink

Het archiveren van bestanden en het afspelen van multimedia: zelf een oplossing zoeken of toch maar kant en klaar?)

Het is alweer bijna vijf jaar geleden, in december 2009 op precies te zijn, dat ik een mediaspeler kocht. Voorheen was ik voornamelijk in de weer met film- en fotobestanden op externe harde schijven, CD's, DVD's en USB-sticks.

Xtreamer - mediaspeler

Ik had al vaker naar een mediaspeler gekeken, tests gelezen, maar was nog nooit tot de aanschaf ervan overgegaan. Totdat mijn zwager mij prikkelde met een vraag hierover. Na een aantal vakbladen doorgeworsteld te hebben en diverse bronnen op internet te hebben bezocht, kwam ik bij de Xtreamer uit als beste keus. Mijn bevindingen speelde ik door naar mijn zwager en zo kwam het dat hij begin december 2009 en ik eind december 2009 een Xtreamer (Mk1) aanschafte.

Xtreamer Mk1

Een tijdje later kocht ik voor zestig euro een 2 TB externe harde schijf. Ook had ik nog een losse 2,5 inch schijf liggen. De 2 TB koppelde ik aan de USB-poort, de 2,5 inch ging intern in de speler. Zo kon ik mijn multimedia via HDMI eenvoudig op mijn televisie vertonen. Zelf vind ik films in ISO-formaat prettig, maar de speler kan ook mapstructuren tonen en afspelen. Die optie is handig als je films met een losse ondertitel wil afspelen of als de film uit meerdere bestanden bestaat. De ondertitels kunnen heel flexibel ingesteld worden qua positie en lipsynchronisatie.

De speler zit slim in elkaar en ik vind hem prettig werken. Overigens beschikt de Xtreamer ook een NAS- (Network Attached Storage) en een webserver-mode. Tot op de dag van vandaag speelt de Xtreamer nog steeds alle films af en toont hij al mijn foto's via HDMI op mijn tv. Ik meen dat ik slechts één film in mijn bezit kreeg die hij niet vlekkeloos afspeelde. Waarschijnlijk incompatibel geript. Ook een composietaansluiting is aanwezig. Geluid kan ook nog via een optische aansluiting aan een televisie of mediacentrum aangeboden worden. Helaas heeft de fabrikant de updates van de firmware vanaf november 2011 gestaakt.

QNAP - Network Attached Storage

Toen ik in 2012 een gedenkwaardige leeftijd (50) bereikte, kreeg ik van de personeelsvereniging een stapel geschenken. Ik had me al een beetje ingelezen in de wereld van de NAS. Het was misschien voor de hand liggend om de Xtreamer daarvoor via een netwerkkabel te verbinden met mijn modem/router. Maar ik kwam tot de conclusie dat er voor relatief weinig geld een leuk apparaat te koop was met andere mogelijkheden, een 'echte' NAS. Ik moest alleen nog een keuze maken voor een merk en uitvoering. Een test in de Computer!Totaal gaf bij mij de doorslag om een QNAP te kopen.

QNAP TS-112P

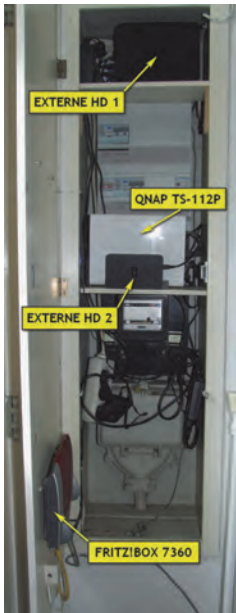
Een ander bekend merk is Synology. Beide merken brengen ongeveer dezelfde apparaten op de markt. Voor honderd euro, net als de Xtreamer, kocht ik een 'lege' QNAP-NAS. Ondertussen waren de prijzen van harde schijven enorm gestegen (noodweer in Azië). De eerder gekochte externe schijf offerde ik op als interne schijf voor de NAS. Ook

de interne 2,5 inch schijf verwijderde ik uit de Xtreamer. De Xtreamer is daarvoor nu een pure mediaspeler geworden. Ik had overigens vooraf gecontroleerd of de QNAP wel 'niet-eigen' schijven ondersteunde. Geen probleem. Eerst maar eens het besturingssysteem erop gezet. De installatie liep vlotjes. Daarna mappen (films, foto's) en gebruikers (o.a. Xtreamer) aangemaakt. Ten slotte als test een aantal films en foto's naar de QNAP gekopieerd. De goedkope NAS'en hebben geen HDMI-uitgang. Ook mijn TS-112P niet. Er was dus geen reden om de NAS in de woonkamer te plaatsen. Dus zette ik de QNAP in de meterkast. Ik koppelde de netwerkaansluiting van de QNAP aan mijn FRITZ!Box-modem/router. De Xtreamer-netwerkaansluiting koppelde ik ook aan de FRITZ! Na een paar instellingen in de FRITZ! gemaakt te hebben kon ik alles testen. De tv aan, de Xtreamer aan, en de QNAP regelt zijn status zelf. Via de Xtreamer benaderde ik de mappenstructuur die ik in de QNAP geconfigureerd had. Alles werd vlotjes en zonder problemen op het televisiescherm getoond.

Tientallen apps aan boord

QNAP brengt zeer regelmatig updates uit, ook voor oudere apparaten. Na een eerste update zag ik dat er nog veel meer mogelijk is met de QNAP. Het apparaat heeft tientallen 'apps' aan boord. Naast de 'native' programma's als een filemanager en downloadstation (automatisch en in de achtergrond bestanden downloaden via HTTP of BitTorrent) zijn er ook mogelijkheden voor antivirus, webserver, back-up, camera-bewaking, multimedia (DLNA, streaming), CMS, FTP, VPN en nog veel meer. Ook het synchroniseren van bestanden tussen pc en QNAP is goed geregeld via de Qsync-client. Inmiddels heb ik via USB nog twee extra harde schijven aan de QNAP gekoppeld voor back-ups.

Omdat de FRITZ!Box standaard een gratis dynamisch IP-adres (MyFritz) ondersteunt, maakte ik daar gebruik van. Het is niet ondenkbaar dat je internet-provider onaangekondigd een ander IP-adres toekent aan jouw aansluiting. En dan wordt het allemaal nog interessanter. Via dit dynamische IP-adres kun je buiten je eigen huisomgeving altijd 'in je meterkast' komen. Vanaf je werk

Mijn meterkast

even een bestand uploaden of down-loaden? Via de FRITZ!Box naar de QNAP is dan zo gepiept. Een antivirus-pakket draait probleemloos op mijn QNAP. De update gaat geheel automatisch. Back-ups maken is ook een zeer gewaardeerde optie. Interessant werd het toen ik de contacten en afspraken op mijn smartphone nader beschouwde. Waarom moet dat zoals de maker (Google) bedacht heeft? Ik besloot mijn account, alle apps en data van de telefoon te verwijderen en kocht buiten Google om twee apps om contacten en afspraken te synchroniseren. Op de QNAP plaatste ik 'Owncloud'. De contacten en afspraken in Owncloud synchroniseren volkomen automatisch met mijn telefoon. Ook na meer dan drie jaar gebruik te hebben gemaakt van de QNAP ontdek ik nog steeds weer nieuwe mogelijkheden. Voordat ik een firmware-update start, herstart ik de QNAP een keer. Na de update is de QNAP dan weer fris en fruitig en kan ik opnieuw ontdekken wat men bij QNAP nu weer bedacht heeft. Inmiddels is er ook van QNAP een NAS leverbaar met een HDMI-aansluiting. Zelf heb ik daar geen ervaring mee. Met deze optie is het dan min of meer verplicht om de NAS in directe nabijheid van de tv te plaatsen als je multimedia wilt bekijken vanaf de QNAP op je tv. Maar aan deze mogelijkheid hangt wel een stevig prijskaartje. We zullen zien of de HDMI-uitgang op deze apparaten zich de komende jaren staande kan houden.

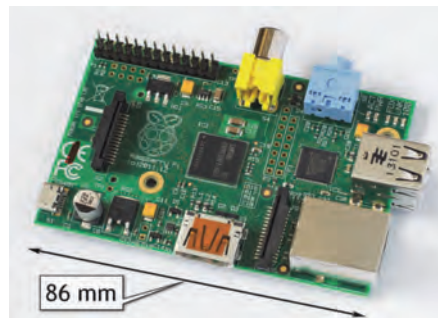
Raspberry Pi een mini-computer

Inmiddels werd door Xtreamer steeds weer een nieuw model op de markt gebracht. Ik vroeg mij af wat ik verder zou kunnen doen om mijn installatie compleet te maken. Ik miste toch de leuke mogelijkheden zoals het bekijken van websites als YouTube.com via de Xtreamer. Met een scheef oog had ik wel eens gekeken naar de Raspberry Pi. De eerste leveringen naar klanten verliepen in 2012 erg moeilijk. Vraag en productie liepen niet lekker synchroon. Er was veel vraag naar de single-core, single board computer met een ARM-cpu op 700 MHz. De 256 MB-uitvoering werd eind 2012 vervangen door een 512 MB-uitvoering. De Raspberry is heel goed in staat video's (ook HD) via de HDMI-uit-

gang op een televisie te projecteren. Daarvoor waren er een aantal interessante pakketten beschikbaar, zoals o.a. OpenELEC. Dit 'Open Linux Embedded Entertainment Center' beschikt over flexibele add-ons. Daarover later meer.

Op een gegeven moment kwam de 512 MB-uitvoering inclusief een 8 GB SD-kaart via een webshop voorbij voor 42 euro. Via een Chinese webshop scoorde ik voor nog geen twee euro een mooie transparante behuizing. Een adapter met micro-USB (voor de voeding), een netwerkkabel en een HDMI-kabel had ik nog wel liggen.

En zo kon het gebeuren dat ik mijn 'gouden trio' compleet had. OpenELEC is inmiddels vervangen door KODI. KODI is een 'free open source media player' ontwikkeld door de XBMC-foundation. Door add-ons te gebruiken kan ik nu kijken naar b.v. YouTube.com, Chip.de, Ted.com of HardwareInfo.tv. De lijst met kanalen is ontzettend uitgebreid. Je zou kunnen zeggen dat de Raspberry Pi met KODI verder gaat waar de Xtreamer Mk1 stopt. Overigens speelt de Raspberry Pi films en andere multimedia perfect af. Maar voor MPEG-video moet er een licentie van een paar euro gekocht worden. De licentie is in een paar minuten aangeschaft. De licentie is op basis van het hardware-ID van de Raspberry Pi. Prima toch?

Raspberry Pi

De Raspberry Pi gebruik ik voor het afspelen van films, bekijken van foto's, raadplegen van weersverwachtingen en het bekijken van web-tv. Maar er zijn nog veel meer mogelijkheden met dit kekke stukje hardware. In het begin gebruikte ik de standaard afstandsbediening van mijn tv om de Raspberry te bedienen. Omdat mijn tv 'Anynet+' ondersteunt, schakelt deze automatisch om naar de Raspberry als deze actief is. Op zich werkt dat voor algemeen gebruik prettig. Lastiger wordt het als er teksten ingegeven moeten worden. Heb je een smartphone of tablet beschikbaar, dan kun je een app als Yatse gebruiken. Deze simuleert dan op een comfortabele manier een afstandsbediening op je device. Op een gegeven moment zag ik een 'ik ben toch niet gek'-aanbieding voorbijkomen van een Logitech K400 voor 29 euro. Zelf vind ik dat nog steeds de prettigste oplossing. Omdat mijn tv een vrije USB-poort heeft, heb ik de telefoonadapter die als

voeding voor de Raspberry diende afgekoppeld en een vaste USB-kabel tussen tv en Raspberry aangesloten. Echter, als de tv ingeschakeld wordt gaat de Raspberry aan en de tv schakelt automatisch om naar de HDMI-poort waarop de Raspberry is aangesloten. Soms zijn oplossingen heel simpel. Een (alweer) Chinese webshop verkocht USB-kabels met een schakelaar. Ik schakel de Raspberry in met een druk op de drukknop. Zo'n simpele oplossing. Ik had het zelf kunnen bedenken.

Raspberry Pi 2

Sinds enige tijd is er een nieuwe Raspberry op de markt: de Raspberry Pi 2. Beter: meer USB-aansluitingen, meer geheugen en een snellere CPU (Cortex A7, quad core, 900 MHz). Als je nu een Raspberry wilt gaan aanschaffen, kies dan deze nieuwe uitvoering. Microsoft gelooft er blijkbaar ook in, want zij hebben een Windows 10 versie voor de Raspberry Pi 2 beschikbaar gesteld.

Mijn opstelling in een blokschema

De moraal van het verhaal?

Ik heb geprobeerd duidelijk te maken hoe je tot een zelfgekozen samengestelde oplossing kunt komen om multimedia af te spelen. De vraag die ik mezelf nu stel is: 'Doe ik het de volgende keer weer op dezelfde manier of kies ik voor een andere oplossing?'. Een kant en klaar media-center vind ik niet uitdagend en kan niet wat ik er allemaal mee zou willen doen. Een alternatieve oplossing zou kunnen zijn het bouwen van een (Linux) HPTC-pc op basis van een mini-itx-moederbord. Tegenwoordig zijn er voor weinig geld heel krachtige bordjes te koop. Het is dan wel een leuke, maar tijdrovende uitdaging om de beste keuze te maken voor de andere componenten en de software. Deze oplossing komt natuurlijk in de woonkamer te staan en het oog wil ook wat. Het zal een uitdaging zijn om alle functies die ik nu heb in deze pc onder te brengen. Maar misschien schrijf ik over een paar jaar wel een artikel over de 'all in one fileserver en multimedia pc' in de SoftwareBus.

Het jaar van Linux op de desktop

Hans Luning

Heel lang vroeg men zich aan het eind van het jaar in de Linux-gemeenschap af: ‘Zou het nieuwe jaar eindelijk het jaar van Linux op de desktop worden?’ Met andere woorden: zou Linux eindelijk echt doorbreken als besturingssysteem voor desktop- en laptopcomputers en op voet van gelijkheid komen met Windows en OS X? Werd deze vraag een jaar of tien geleden nog serieus gesteld, inmiddels is het een wat bejaarde grap geworden. Het heeft tot dusver niet zo mogen zijn, al zit er wel verbetering in. Afgezien van de desktop heeft Linux overal stevig voet aan de grond. Bij de top tien miljoen webservers voert Linux de lijst aan met een aandeel van 37% (volgens W3Techs), en van de top een miljoen webservers bestuurt Linux zelfs 97% (volgens W3Cook). Tot die laatste categorie behoren websites als Google, Wikipedia, en ja!, zelfs Microsoft. Linux is met 97% heer en meester op de top 500 supercomputers. Linux wordt veel gebruikt voor embedded apparaten zoals digitale tv’s, routers, navigatie-apparatuur en medische instrumenten. En op mobiele apparaten (smartphones en tablets) is Linux in de vorm van Android de grootste met een aandeel van 50 à 60%. En wat is het op de desktop: nog steeds maar een miezerige 1,5 à 2%!

Hoe zou dat toch komen? Je kunt je natuurlijk om te beginnen afvragen waar die 1,5 à 2% vandaan komt. Want hoe meet je zoiets? Linux kan per slot van rekening vrijelijk worden gedownload en gebruikt zonder dat er een administratieve haan naar kraait, nietwaar? Toch is dat niet waar wanneer zo’n computer voor surfen over het World Wide Web wordt gebruikt. Je kunt volledig anoniem surfen als je dat wilt, maar daar moet je wel wat voor over hebben. Vrijwel niemand doet dat en zo wordt op vrijwel alle websites die je bezoekt vastgelegd hoe vaak je de site bezoekt, met welke browser je dat doet, en op welk besturingssysteem die browser draait. Veel websites, ook die van CompUsers, houden daar statistieken van bij. En als je nu de bezoekersaantallen en statistieken van een groot aantal websites bij elkaar voegt en daar een mooie samenvattende statistiek van maakt heb je wat we zoeken, tenminste, voor computers waarmee over het WWW wordt gesurft.

De statistiek

Websites die bezoekersstatistieken bijhouden doen dat met software voor statistische analyse van het webverkeer (‘web analytics’) die in de websites

geïntegreerd is. Deze software wordt door allerlei bedrijven geleverd, zowel gratis als tegen betaling, en zowel open als gesloten source. Vaak zijn basisstatistieken gratis, maar moet voor meer worden betaald. CompUsers gebruikt Piwik, een bekende open-source applicatie die in meer dan 1 miljoen websites wordt gebruikt.

Enkele van de bedrijven voor webanalyse maken van de bij hen aangesloten websites samengestelde statistieken. Basisstatistieken zijn vrijelijk beschikbaar, voor meer moet worden betaald. De bekendste daarvan zijn StatCounter, gevestigd in Dublin, en Net Applications, gevestigd in Californië. StatCounter krijgt zijn gegevens van meer dan 3 miljoen websites. Dat lijkt erg veel maar het World Wide Web omvat nu zo’n 1 miljard websites, waarvan StatCounter dus maar ruim 0,3% bestrijkt. Net Applications baseert zijn cijfers op rond de 40.000 websites, op het hele WWW bijna verwaarloosbaar en waarschijnlijk geografisch vertekend met sterke nadruk op de VS. Qua aantal bezoeken aan websites is de toestand waarschijnlijk een stuk beter omdat vooral de grotere, meer bezochte websites statistieken zullen bijhouden en in de samengestelde statistiek zullen zijn opgenomen. Niettemin zullen de cijfers niet heel representatief zijn, ook al omdat deelname geheel vrijwillig en dus willekeurig is. Om de representativiteit te verbeteren weegt Net Applications zijn cijfers per land met het aantal internetgebruikers per land dat het aan data van de CIA ontleent. Waar het gaat om het gebruiksaandeel van besturingssystemen wordt vrijwel altijd naar de statistieken van deze

twee bedrijven verwezen. Daar komt die magere 1,5 à 2% voor Linux vandaan. Is het echt zo weinig? Dat is maar de vraag. Er zijn ook andere cijfers. Zo is er het web-analysebedrijf W3Counter, dat een beperkt aantal samengestelde statistieken gratis ter beschikking stelt. Het gaat om circa 35.000 websites, bijna net zoveel als van Net Applications. Het aandeel van Linux ligt bij die websites gemiddeld tussen de 4 en 5%. Daarnaast zijn er websites die statistieken van hun eigen bezoekers publiceren. Een belangrijke is Wikimedia, de moederorganisatie van Wikipedia en overige Wiki-websites. Hier is het aandeel van Linux maar ruim 2%. Meer technisch geïntereerde websites trekken relatief meer bezoekers die Linux gebruiken. Zo rapporteert een grote site voor webontwikkelaars (W3Schools) een Linux-aandeel van ruim 6%, terwijl op een belangrijke site voor programmeurs (Stackoverflow) Linux zelfs een aandeel van ruim 20% heeft. En onze eigen CompUserswebsite voor computerhobbyisten ziet voor Linux een aandeel van ongeveer 10% in de statistieken. De cijfers voor juni 2015 staan in onderstaande tabel.

De cijfers voor Stackoverflow hebben betrekking op het jaar 2015 en zijn gebaseerd op een enquête onder gebruikers. ‘N.A.’ staat voor ‘Not Available’, ofwel niet beschikbaar. De laatste kolom laat zien welk aandeel desktopsystemen hebben in het totaal van desktop- en mobiele systemen. Daarbij valt op dat de verschillende bronnen soms sterk afwijkende cijfers laten zien. De cijfers spreken verder voor zich. Opmerkelijk is het hoge aandeel

Desktop computers	Aandelen van besturingssystemen in juni 2015				Aandeel desktop
	Windows	Linux	OS X	Overig	
Totaal van allerlei websites					
StatCounter	86,3	1,8	10,2	1,8	60,2
NetApplications	90,9	1,6	7,5	0,0	79,6
W3Counter	85,6	4,3	10,1	N.A.	66,1
Informatieve websites					
Wikimedia	67,4	2,2	24,9	5,4	60,1
Webontwikkelaars					
W3Schools	83,3	6,3	10,5	N.A.	94,6
Programmeurs					
Stackoverflow (2015)	54,5	20,5	21,5	3,5	N.A.
Computerhobbyisten					
CompUsers i.g.	84,0	10,5	5,5	0,0	87,3

van OS X bij Wikimedia. Dat CompUsers zich alleen richt op Windows en Linux en niet op OS X is aan de aandelen van de drie besturingssystemen wel te zien: 5,5% voor OS X is relatief laag.

Als we de ontwikkeling van het aandeel van Linux bekijken over de afgelopen vijf jaar, vanaf halverwege 2010, zien we dat het volgens zowel StatCounter, W3Counter en Wikimedia meer dan verdubbeld is, en volgens NetApplications bijna verdubbeld. Bij W3Schools was het aandeel al relatief hoog (5%) en is het met ongeveer 1 procentpunt gestegen. En bij CompUsers? Daarvoor hebben we gegevens vanaf september 2013. In die periode is het aandeel Linux per saldo ongeveer gelijk gebleven, maar het was in de einde-XP-periode van maart t/m augustus 2014 maar liefst ruim 15%. Helaas lijkt dat Linux-enthousiasme een tijdelijk verschijnsel geweest te zijn. Naar de reden daarvan kunnen we alleen maar gissen.

StatCounter geeft ook cijfers voor Nederland. In vergelijking met de hele wereld is het aandeel van Apple besturingssystemen hoger. Op de desktop is het aandeel van OS X enkele procentpunten hoger ten koste van Windows, maar bij mobiele apparaten (smartphones en tablets) is het aandeel van iOS zelfs veel hoger, ten koste van zowel Android als van overige systemen zoals Blackberry. Voor Linux op de desktop is er nauwelijks verschil.

Van de landen om ons heen hebben Duitsland en Frankrijk met resp. 3% en 2,8% een hoger aandeel van Linux dan wij. Ook in Luxemburg is het met 2,0% wat hoger, terwijl het in België en het United Kingdom met 1,4% wat lager ligt. Het aandeel van OS X is in Duitsland lager, ongeveer gelijk aan wereldwijd, terwijl het in de andere omringende landen met rond de 15% wat hoger ligt dan in Nederland. Luxemburg haalt zelfs 20%.

Het aandeel van Linux

Hoe zit het nu echt met het aandeel van Linux? De statistieken waaruit altijd wordt geciteerd geven aan dat Linux wereldwijd en in Nederland een aandeel van nog geen 2% heeft. De statistieken van W3Counter, ook een web-analysebedrijf met ruwweg evenveel aangesloten websites als Net Applications, geven Linux een aandeel van nu ruim 4%. Of het nu 2% of 4% is, erg indrukwekkend is het aandeel niet. Wel is het in de afgelopen vijf jaar meer dan verdubbeld. Er kan het een en ander worden afgedongen op deze statistieken. Zoals gezegd zijn ze zeker niet representatief. Bovendien zijn ze gebaseerd op bezoeken aan websites en niet op feitelijk gebruik van een besturingssys-

teem. Systemen van waaraf vaak over het web wordt gesurft zullen meer meetellen dan systemen van waaraf dat minder wordt gedaan. Systemen van waaraf nooit wordt gesurft, zoals systemen die niet op het internet zijn aangesloten, worden zelfs helemaal niet meegeteld. Het is onmogelijk te zeggen hoe dit de cijfers beïnvloedt, maar het laat wel zien hoe betrekkelijk deze statistieken zijn.

Hoe dan ook, we kunnen er wel van uitgaan dat het aandeel van Linux klein is, waarschijnlijk minder dan 5%, zij het dat het bij meer technisch georiënteerde gebruikers groter zal zijn, tot 20% aan toe. En dan is de vraag: waarom is het nog steeds zo laag en lukt het niet echt om door te breken?

Het ligt echt niet aan, wat wel eens wordt gezegd, dat het te moeilijk zou zijn om Linux te installeren. De mainstream Linux-distributies, zoals Ubuntu, zijn net zo gemakkelijk te installeren als Windows. Ook de voor Linux beschikbare grafische gebruikersinterfaces (GUI) werken net zo gemakkelijk als die van Windows. Sommige ervan zijn wel heel anders en vragen enige gewenning, maar dat geldt ook voor de interfaces op smartphones en tablets, waarmee Windows-gebruikers meestal geen moeite hebben.

Nee, het punt is dat de meeste mensen een computer gebruiken om er nuttige en/of leuke dingen mee te doen. Daarvoor heb je gespecialiseerde programma's (ofwel applicaties, c.q. apps) nodig. Het besturingssysteem zorgt er alleen maar voor dat deze programma's kunnen draaien en draagt zelf niet bij aan het nut of plezier dat de computer de gebruiker geeft. Dat is natuurlijk anders bij mensen voor wie het besturingssysteem het onderwerp van hun hobby is, maar zij vormen slechts een heel kleine minderheid. De gemiddelde computergebruiker wil geen besturingssysteem installeren. Hij koopt een computer met een besturingssysteem en installeert dan voor zover nodig zelf de programma's die hij wil gaan gebruiken. En het is nu eenmaal een feit dat je op een computer die geen Applecomputer is in zeker 99,9% van de gevallen Windows aantreft als besturingssysteem. Er zijn wel computers te koop die door Linux worden bestuurd, maar daar moet je echt naar zoeken. Linux is gratis, en levert voor de handel niets op. Soms is het zelfs zo dat je voor een computer met Linux meer betaalt dan voor eenzelfde computer met Windows, omdat de installatiekosten van Linux aan jou worden doorberekend. Alleen een hobbyist of iemand die om een of andere reden niet tevreden is over Windows, zal Linux naast of zelfs in plaats van Windows installeren.

Een tweede punt dat adoptie van Linux tegenhoudt, is het beweerde tekort aan beschikbare applicaties. Als je weet dat er voor Linux duizenden applicaties be-

schikbaar zijn, komt die bewering bijna lachwekkend over. Bedoeld wordt echter dat bekende commerciële programma's voor Windows, zoals Microsoft Office, Adobe Photoshop en Lightroom, en Pinnacle Studio van Corel voor Linux ontbreken. Als je veel met deze programma's werkt, betekent een overstap op Linux dat je er (open source) alternatieven voor moet zoeken. Die alternatieven zijn er zeker, zijn veelal van uitstekende kwaliteit en ook beschikbaar voor Windows, maar ze zijn niet hetzelfde. Het is de vraag of je er alles mee kunt doen wat je met het commerciële programma deed. Bovendien zul je aan een andere interface moeten wennen, bovenop de al van Windows afwijkende interface van Linux. Omdat het vooral de commerciële programma's zijn die in het bedrijfsleven worden gebruikt, en waar de meeste boeken, handleidingen en cursussen voor beschikbaar zijn, zijn ze bekender en zijn mensen er meer mee vertrouwd. Kortom, ook al zijn (open source) alternatieven nog zo goed, wat Linux nodig heeft zijn Linux-versies van deze commerciële software. Dat beschikbaarheid van betaalde software beter voor Linux zou zijn dan die van gratis software klinkt paradoxaal, maar is mijns inziens wel het geval. Helaas is het een kip-en-ei-verhaal: zolang de adoptie van Linux niet boven een bepaalde drempel uitkomt, is het voor de commerciële softwareleveranciers niet interessant een Linux-versie te maken. Nu is het maar te hopen dat het gebruiks-aandeel van Linux blijft doorstijgen. Een aandeel van 10%, zoals dat van OS X, is kennelijk genoeg om het voor de commerciële leveranciers interessant te laten zijn om in te stappen.

Microsoft heeft inmiddels zijn liefde voor Linux verklaard, zoals blijkt uit bijgaande foto van een badge die tijdens een recente Linux-conferentie in Seattle door Microsoft werd verspreid. Onder de nieuwe leiding is Microsoft kortgeleden zelfs toegetreden tot de Linux Foundation! Of Microsoft Office er nu voor Linux komt? Dat is maar de vraag ... Hier tegenover staat dat Adobe de geringe ondersteuning die het bood voor Linux (Reader, Air en Flash) heeft beëindigd.

Het zou anders kunnen gaan wanneer de alternatieve open source software bekender zou worden. Daarvoor is nodig dat die software meer in het bedrijfsleven en bij de overheid wordt gebruikt en dat er meer ondersteuning komt met cursussen, boeken en wat dies meer zij. Vanuit kostenoverwegingen is gebruik van open source software aantrekkelijk. Daar staat tegenover dat compatibiliteit en uitwisselbaarheid, niet alleen van bestanden, maar ook van kennis en ervaring, niet gegarandeerd is. Dat zal pas goed gaan wanneer ook daar een drempel wordt overschreden. Ook dit is weer een kip-en-ei-verhaal. *We hebben pioniers nodig!*

● Tablets, deel II: Android ●

Boekbespreking door Hein van Dijk

De vorige boekbespreking had de iPad als onderwerp, nu is de beurt aan de Android-tablet. Ook daar zijn veel boeken over te vinden. Er zijn zelfs boeken speciaal over het meest verkochte merk: Samsung.

Android is het besturingssysteem dat Google heeft opgebouwd met Linux voor smartphones en tablets. Google levert het gratis aan fabrikanten van tablets. Bij Google Nexus is een serie van mobiele toestellen geproduceerd door Google in samenwerking met verschillende hardwarefabrikanten. Samsung is de grootste fabrikant van Android-tablets. Reden voor uitgevers om ook daar boeken voor uit te geven. In de hier besproken boeken worden alleen door Google gecertificeerde Androidversies behandeld.

Haal meer uit je tablet voor Android-gebruikers

Het zusje van 'Haal meer uit je tablet voor iPad-gebruikers'. Dit is ook een uitgave van de Consumentenbond (ISBN: 9789059513006). Er is ook een link naar 14 online instructievideo's: www.consumentenbond.nl/tablet/extra/videos-haal-meer-uit-je-tablet/. U kunt vanaf die pagina doorklikken naar een inkijk-exemplaar. De bond heeft ook voor dit boek grondig onderzoek gedaan. Na uitleg over de hardware en Android in Hoofdstuk 1 komt de keuze van de tablet in Hoofdstuk 2. Tabletkoopwijzer uitgebreid aan bod. De overige hoofdstukken behandelen ingebruikname, instellingen, e-mail, agenda, contacten, surfen, media, navigatie en handige apps. Een degelijk boek waarin apps verhoudingsgewijs nogal summier

behandeld worden. Bovendien zou men van de Consumentenbond mogen verwachten dat zij meer aandacht besteedt aan de potentiële inbreuk van apps op de privacy van de gebruiker.

Android voor de tablet

Dit boek (ISBN: 9789043027205) is geschreven door de Belgische Android-expert Joris de Sutter en heeft een

handig formaat voor wie het naast zijn tablet open wil leggen. De auteur hanteert een prettige, soms wat Vlaams aandoende schrijfstijl.

Het boek bevat relatief veel informatie voor de gebruiker die de hoofdzaken van Android al kent. Er is een hoofdstuk gewijd aan het typen op de tablet, daar had ik veel aan.

Ook de tips over machtigingen aan apps zijn steekhoudend. Kortom: een aanrader.

Ontdek de Android Tablet

Henny Temmink schreef dit boek (ISBN: 9789059406834). Op de achterflap stond 'Haal alles uit uw Android-tablet'. Aan ambities geen gebrek. Het is wel het boek met de meeste inhoud: 243 pagina's. Om de kosten te drukken zijn de afbeeldingen in zwart-wit uitgevoerd. Ik las de derde editie (t/m Androidversie 4.4 (KitKat)). Inmiddels is de vierde al uit (t/m versie 5). Let op, want in veel webshops wordt versie 3.2 aangeboden. De auteur heeft ook een Android-boek voor senioren geschreven: De Android-tablet voor senioren (PC-Senior-reeks).

Werken met de Google Nexus tablet

Dit boek (ISBN: 9789059050297) in A4-formaat is van Studio Visual Steps en volgens haar methode geschreven. Dat betekent vooral dat er een duidelijke structuur is, dat er bij elke stap een schermafbeelding wordt gegeven en u het boek daarom gemakkelijk naast uw tablet kunt gebruiken. Het grote lettertype helpt daarbij. Dit boek voor de Nexus 7 is mogelijk ook voor andere types nuttig. Meer informatie vindt u op www.visualsteps.nl/nexustablet.

Doe meer met Android

Dit glossy tijdschrift is de opvolger van 'Tablets & smartphones voor beginners'. In verschillende rubrieken richt het zich tot alle soorten gebruikers, van workshops voor beginners tot 'de volgende stap' voor gebruikers die hun toestel aan hun persoonlijke wensen willen aanpassen.

Tot slot worden de beste apps uit de Play Store besproken en getest. De kleurrijke voorbeelden verhogen het leesgemak en zorgen ervoor dat de stof makkelijk bezinkt.

Hoofdredactie: Arjan Kropman.

Android: apps programmeren, stap voor stap

Het is helemaal niet zo moeilijk om zelf Android-apparaten te programmeren en eigen apps te schrijven. Dit boek (ISBN 9789053811023) vormt een inleiding tot het programmeren van dergelijke apps. De werking van het Android-systeem wordt op begrijpelijke manier uitgelegd en we zien stap voor stap hoe applicaties kunnen worden geprogrammeerd. Aan de hand van een groot aantal voorbeelden worden allerlei toepassingsmogelijkheden getoond. Het scala loopt

van eenvoudige rekenprogramma's via het uitlezen van sensoren en GPS-data tot het programmeren van applicaties voor internetcommunicatie. Naast het schrijven van applicaties in de programmeertaal Java wordt in dit boek ook besproken hoe apps met behulp van Javascript of PHP-scripts kunnen worden geprogrammeerd.

Ten slotte

Voor het volgende nummer ga ik op zoek naar de overige besturingssystemen, maar ik vrees dat daar veel minder over te vinden is.